

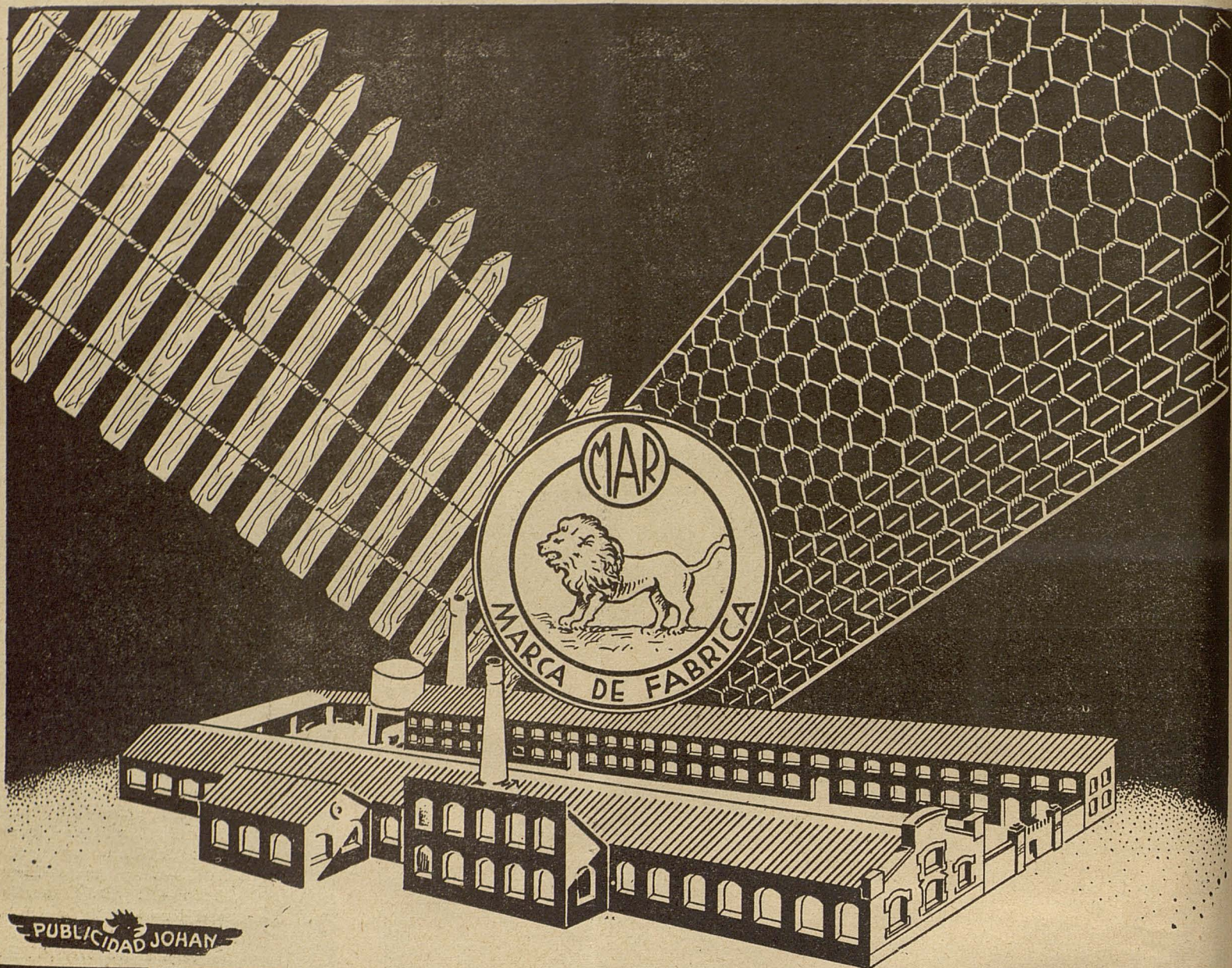
AGRICULTURA i RAMADERIA

SUMARI:

L'ensenyament avícola, *Salvador Castelló*. — El carbó, fertilitzant? — La podridura blanca de les cebes i dels alls. *Antoni Bertran*. — Qui té mossos i no els veu..., *Joan Vallès i Estruch*. — Les petites indústries rurals, *Pere de la Triola*. — Les adobades d'hivern, *Raül M. Mir*. — El premi extraordinari «Rosa d'Honor», *Joan Ros i Sabaté*. — El notabilíssim sistema del Pelo Pardi, de treballar les terres, *Vicens Verderra*. — El pugó de les faveres. — El cultiu de fruiters a Califòrnia, *Ramon Salla*. — El que diu la premsa: L'origen de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, *Miquel Codina i Farré*. — Els rabassaires i els remences, *P. Negre i Pastell*. — Recerques pràctiques: El desenvolupament de la cria de conills. — Contra les formigues. — Soldadura ràpida i senzilla. — La Petunia per a salvar les patates del *Doriphora*. — Notes informatives: L'exportació de les nostres sals potàssiques. — La crisi-olivarera. — El Sindicat Agrícola de Guisona. — Notes comercials. — Llibres. — Calendari de sèmres. — El mercat

Recol·lecció de pomes a Califòrnia. (Vegeu l'article "El cultiu de fruiters a Califòrnia").

REIXATS i TANQUES

Galvanitzats amb els més moderns procediments

Gran Premi i Medalla d'Or. - Exposició Internacional de Barcelona, 1929-1930

Ramaders:

Recomanem l' "A L A M B R E R A"

per a xarxes i tancats per al bestiar BOVÍ, CABALLÍ, PORQUÍ i especialment per al LLANER, per estar exempt de punxes.

Avicultors:

Useu per al vostre GALLINER, el

Modern reixat patentat de Forma Mixta - Uniformitat en les seves malles. - Molt resistent. - Econòmic

Per a comandes a les Ferreteries i Establiments Avícoles

SOL·LICITEU CATÀLEG IL·LUSTRAT A:

M. Abad & Ribera. TARRASA. Barcelona

Direcció postal: Apartat 55. — Direcció Telegràfica: «Peinalambres». — Direcció Telefònica: 2105 i 2250

Agraïrem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

ALIMENTS PER A L'AVIRAM i BESTIAR GIBERT

AVINGUDA ICARIA 128

TELÉFON 52237

BARCELONA

*Per esser fabricants i receptors directes, podem garantir l'absoluta
puresa i integritat de nostres aliments.*

GRANS I FARINES DE TOTA MENA

ELABORACIONS ESPECIALS

d'Alfals, en farina. — Civada, es-
puntada, aixafada, farina integral, farina
cedassejada, etc. — Ordi. — Id. id.
Moresc, tranquil·lo, pelat, semolina,
farines. — Arròs, i els seus derivats,
Segó. — Turtó i llurs farines. — Lli
i la seva farina, etcètera.

Farina de peix, les qualitats més
selectes, importades d'Escandinàvia.

Farina d'ossos, tri-esterilitzada
i pelada.

Farina de carn, de les més im-
portants frigorífiques del món.

IMPORTADOR EXCLUSIU DE

Reef Brand
CLOQUES D'OSTRES PURES PER AVIRAM
99% DE CARBONAT DE CALÇ

La seva qualitat insuperable proporciona
l'augment del 25 % en la producció d'ous;
conserva la vitalitat a les ponedores; asse-
gura la robustesa i desenrotllament de tota
mena de bestiar.

Preu per saca de 50 quilos, 15 pessetes

Llet en pols, completa i sense grassa
Oli de fetge de bacallà
CIVADA ESCORXADA

RANXOS AVICOLES

ALIMENTS ESPECIALS
PER A POLLETS I Ponedores

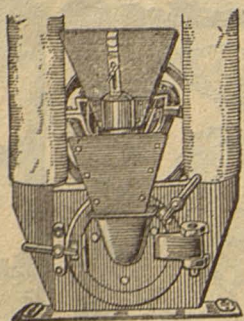
N.º 0 - Bateria N.º 1 - Pollets
N.º 2 - Crescudà N.º 3 - Engreix
N.º 4 - Posta N.º 5 - Normal

N.º 5 - RANXO "Porquí"
N.º 7 - RANXO "Conills"

ALIMENTS CONCENTRATS
NUTRE - Avícola — NUTRE - Concentrat
NUTRE - Porquí — NUTRE - Botí

DESINFECTANT
INSECTICIDA **PIOL**
EN POLS I LIQUID

Demaneu folletons i cotitzacions mensuals que sempre seran les més econòmiques en igualtat de qualitats

MOLINS TRITURADORS

"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Per a tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamany, de 100 a 2.000 quilos hora. — L'únic anunciament que només es dedica a fabricar molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES MODERN MOLÍ-TRITURADORA ; REMOLEDORA D'OLIVES.

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corròns de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor: **MARC TORRAS** - Riereta, 15 - BARCELONA - Telèfon 16884

PER AL PROVEIMENT DE

Bestiar boví bru de Schwyz

ES RECOMANA

Daniel Schuler, Ramader
STEINEN - SCHWYZ (SUISSA)

Ous de Naftalina

Patentat i model Industrial Registrat

Maten el poll. Desinfecten
els ponadors. Eviten en les
gallines el vici de menjar-
se els ous. Serveixen d'ou
:: ponedor. Maten l'arna ::

Preus franc d'emballatge estació Barcelona
Una dotzena: 6 ptes. una Una grossa: 5 ptes.
la dotzena

De venda a les principals Drogueries i a la
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
Rambla de Catalunya, 66, 1.er, lletra G. 1-2 Barcelona

LONES per a Segadores

LONES per a tota mena d'espardenyes.

LONES de tots els gruixos i amplades per a veles de
carruatges i autos.

LONES en colors sòlids per a veles de magatzems.

LONES per a velam, vaixells, encerats, vagon, tendes de
campanya, etc.

LONES de cotó i canem per a diversos usos industrials.

Josep Sauleda : FABRICA DE **LONES :** Sant Pol de Mar
(Barcelona)

Cafès del Brasil per tota Espanya

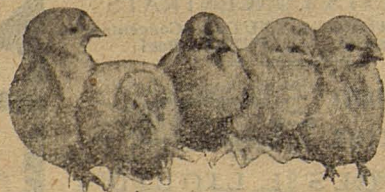

EXIGIU ELS CAFÈS DEL BRASIL
són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFÉ

POLLETS

PRAT ROSSA -
LEGHORN BLANCA.
CASTELLANA NE-
GRA. - RHODHE-IS-
LAND ROJA

PLYMOUTH. - ORPINGTON. - HOUDAN. - BRAHAMA

Ous per a incubar - Polles de dos mesos

SOL·LICITEU CATALEG
QUE S'ENVIA DE FRANC

- **AVÍCOLA REGIONAL** -

Nàpols, 99 (entre Ausies Marc i Carretera
de Ribes) - Telèfon 50199 - BARCELONA

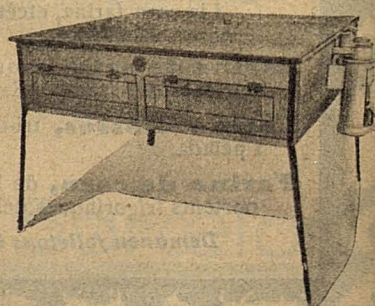
Incubadores

Elèctriques i amb petroli

Les més pràctiques, segu-
res i econòmiques, cons-
truïdes amb material su-
perior. - BATERIES,
COVADORS i tota mena
de material

Pinsos Avícoles

Instal·lacions completes per
a GRANGES. Pressupostos
de franc

Granja Avícola BANÚS

LA MÉS
IMPORTANT
D'ESPANYA

Passeig de la Mina
Telèfon 375-X.

Exposició, Vendes,
Encàrrecs i Corres-
pondència:

Carrer de Jesús, 27
Telèfon 375-R.

Telegrames:
«RESTMUNICH»

REUS

Vós podeu obtenir grans benefi-
cis amb

**Leghorns estirpe
BANÚS**

Demaneu la nostra
LLISTA DE PREUS

La **RAÇA Leghorn Blanca** és l'única especialitza-
ció de la nostra granja

Oficina Tècnica

Treballs i Informacions Agrícoles

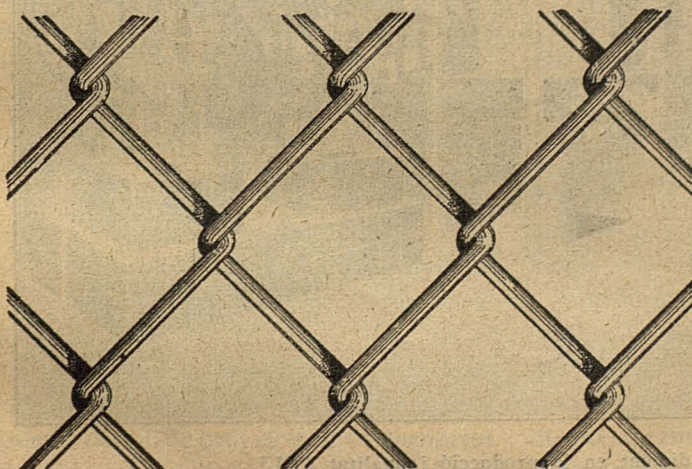
Intervencions en compra-venda de finques:
Projectes d'explotació agrícola: Valoració de
finques: Anàlisis agrícoles: Tractaments con-
tra plagues del camp: Estudis i fórmules d'a-
dobs: Fórmules d'alimentació del bestiar: Es-
tadística econòmica de mercats: Aixecament
de plànols: Plantacions de fruterars: Nivella-
cions: Planejaments de regadius: Estudis viti-
vínicoles: Clarificacions i correccions: Elabo-
racions a preus convinguts: Desfons de ter-
renys amb tir directe i amb malacat (bògits).

Anselm Clavé, 40 - GRANOLLERS - Telèfon 71

REIXATS

de fil metàl·lic de varies menes per a

**Tancats, Galliners, Colomars, etc.
Filferro, Teixits metàl·lics, Garbells
per a cereals**

RAMON TOMAS

Oficines: Bofarull, 59 i 61. — BARCELONA

FÀBRQUES A:

BARCELONA - SABADELL i IZALZU (NAVARRA)

Guanos-Drogues-Sofres

Adobs per a les terres

Premiats en 15 Exposicions Nacionals i Estrangeres

GUANO AMONÍAC FIXE

Adob complet aplicable a tots els conreus

Adobs especials per a la
vinya, patateres i hortalisses

GUANO PROVENÇAL SOFRES GARANTITZATS

Flor de Sofre — Sofre sulfatat
Sulfatina — Esteatina cúprica

SULFAT DE COURE GARANTIT

Superfosfat de calç. - Escòries Thomas. -
Nitrat de Sosa. - Sulfat d'Amoníac. - Clorur
de Potassa. - Sulfat de Ferro. - Kainita, etc.

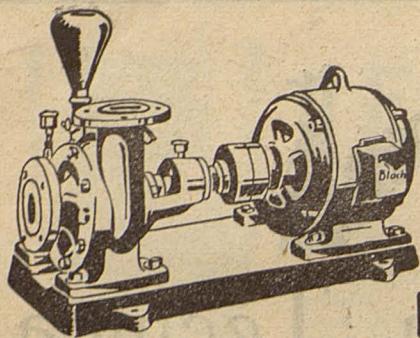
Drogues i matèries per a les adoberies

GUANOS · DROGUES · SOFRES

ALESAN

SOCIETAT ANONIMA

Via Laietana, 23, pral. B, Xamfrà amb la Plaça de l'Angel
BARCELONA

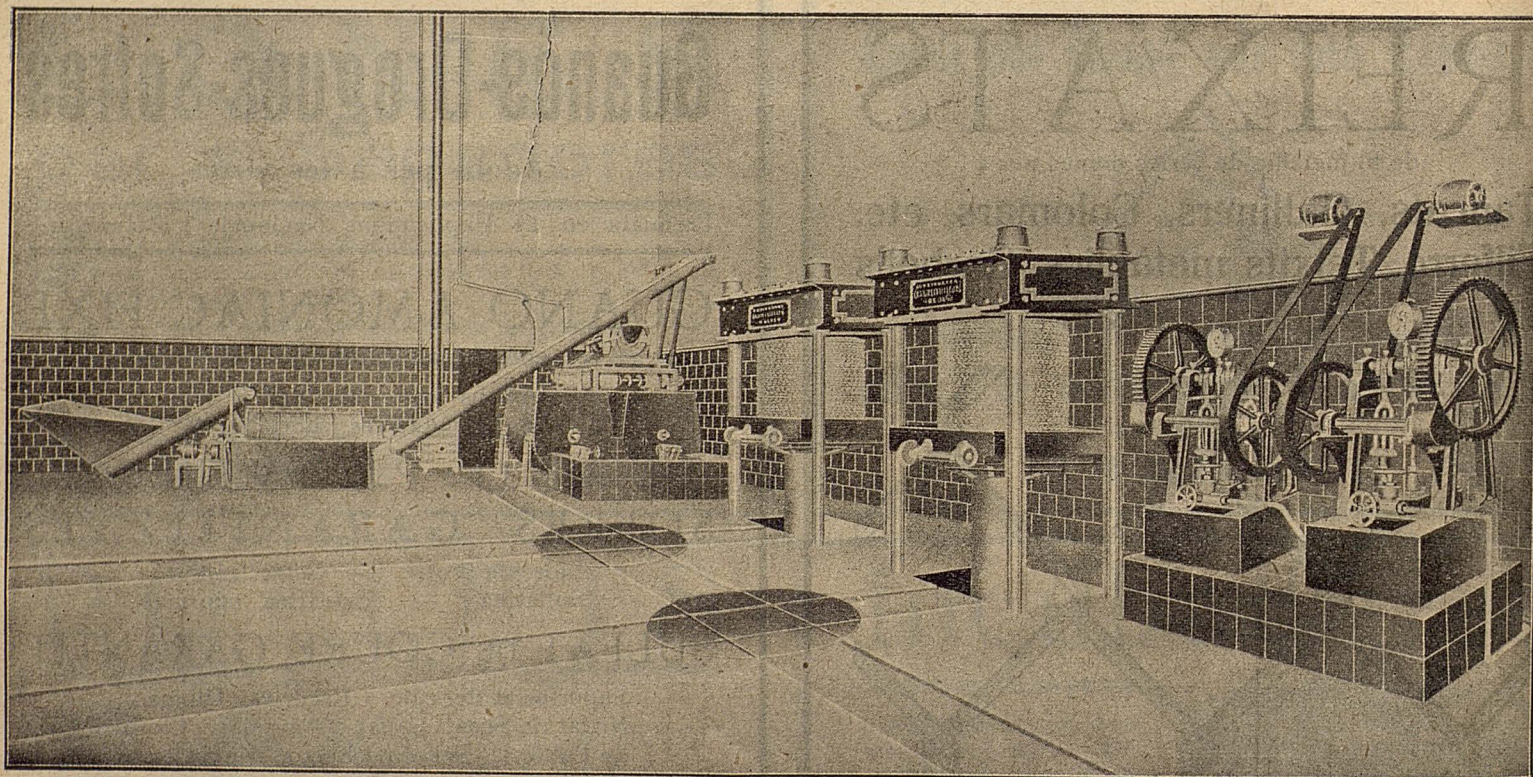
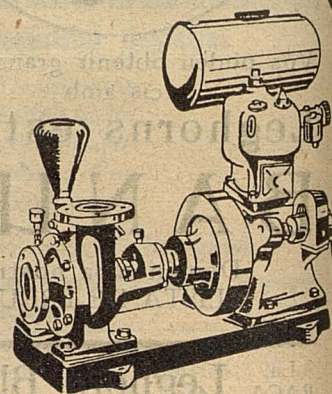
¡Agricultors!

Enriqueu vostres hisendes
instalant electro o motobombas per
recs de l'incomparable i acreditada

marca

Bloch

JAUME CUIXART - Maragall, 17 al 23 - BADALONA

INSTAL·LACIO OLEICOLA: Model 1933. De gran rendiment en la producció i qualitat d'OLI

Constructor: **GABRIEL PUJOL I PARÉS** - Dr. Robert, 47 - **REUS** (Tarragona)

Especialitat de la casa en tota classe d'instal·lacions Oleícoles - **Premses hidràuliques** (construïdes amb bigues d'acer) - **Rentadores, Trituradores i Batedores** per a Olives

Facilito Pressupostos i Catàlegs per a **INSTAL·LACIONS COMPLETES O PARCIALES**

Agraïrem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

AGRICULTURA i RAMADERIA

DIRECTOR
RAÚL M. MIR

ANY XVIII - NUM. 2

FEBRER DE 1934

DIES DE SORTIDA: EL 1.ER DE CADA MÉS
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

SUBSCRIPCIÓ:

Per tot el país i Amèrica, un any. 10 ptes.
Altres països. 15 ptes.

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ: TRAFALGAR, 76 - TELEFON, 18744 - BARCELONA

L'ensenyament avícola

I

Amb trenta vuit anys de dedicar-me a l'ensenyament avícola, és ja un temps suficient per haver adquirit alguna experiència en el que afecta la preparació d'alumnes capaços d'ésser després bons avicultors.

És, doncs, amb l'experiència adquirida en un terç de segle, durant el qual han freqüentat la meua modesta Escola alguns centenars d'alumnes espanyols i estrangers, que jo m'atreveixo sol·licitar de vosaltres l'atenció deguda a aquest tema que fou tractat al V Congrés Mundial d'Avicultura, d'Ensenyament avícola en els seus diversos graus, assumpte que actualment preocupa a molts Governos que encara no el tenen establert.

CLASSIFICACIÓ DELS ALUMNES. — L'observació més interessant que jo he pogut recollir, almenys en el nostre país, és la que tirant llarg, només un deu per cent dels alumnes que surten de la meua Escola, arriben després ésser avicultors pràctics. Amb els demás hom pot formar les següents categories:

Un cert nombre estudien sentint inclinacions per l'avicultura, però sense resolució fixa. Una volta en possessió del seu Diploma, no treuen d'ell cap profit.

Altres, prèviament preparats, més o menys científicament, es posen en condicions d'ésser després bons conferenciants, divulgadors de la moderna avicultura i presten bons serveis.

Un tercer grup, el més nombrós, està constituït per joves que vénen a adjudicar-se el Diploma per tal de proveir-se d'un document capaç de permetre'ls-hi trobar una col·locació en galliners establerts per capitalistes, desitjosos de guanyar diners en avicultura, però completament ignorants en aquesta matèria. Aquells mai no fan avicultura pel seu compte, però guanyen bons sous i àdhuc havent fet bons estudis, si llur temperament i llurs condicions personals no els ajuden, re-

sulten ésser més perjudicials que no pas útils al crèdit de la indústria avícola.

Aquesta mena d'alumnes honren, certament, les escoles quan presten bons serveis, conduint bé els galliners que se'ls hi confien, però la major part de les vegades perjudiquen les escoles en les quals estudien i que hi adquiriren llur diploma, perquè llurs amos es queixen de què se'ls hi hagi donat, sense considerar que les escoles solament poden garantir que l'alumne passà bé l'examen, obtenint la seva certificació d'aptitud tècnica i pràctica, però mai de les seves condicions per al treball, ni les seves bones qualitats personals i de què tinguin un bon sentit per a la direcció d'un establiment avícola, l'esperit comercial degut, etc., etc. Aquesta categoria d'alumnes és, certament i desgraciadament, la més nombrosa i amb tot, les escoles res no poden fer per a suprimir-la; existeix en totes les escoles especials i també en totes les universitats.

Hi ha una quarta categoria formada pels fills i les filles de masovers o negociants en avicultura i per obrers del camp que van a les escoles, no precisament per a adquirir coneixements tècnics, sinó per tal de posar-se al corrent de les modernes pràctiques, a fi de poder conduir llurs galliners a base dels mètodes que condueixen a l'obtenció de majors beneficis i d'una major producció.

Aquesta classe d'alumnes és aquella que sempre ha tingut les meves majors simpaties, perquè fan gran honor a les escoles i són els que s'aprofiten més ràpidament d'allò que aprenen.

Algunes vegades concorren també a les escoles persones joves o de certa edat que, essent de salut delicada o estant invàlides per a certs treballs, veuen en l'avicultura un element de treball lluny de la ciutat i en cerca de la tranquil·litat del camp, pensen que en l'avicultura poden trobar una situació favorable a llur salut.

Veiem en aquests una altra classe o categoria d'alumnes molt apreciable, però a la qual els estudis aprofiten rarament, perquè no consideraren el treball personal i moltes vegades molt dur que exigeix la vigilància d'un establiment avícola, treball que no poden atendre a causa de llur invalidesa o de llur poca salut.

Intencionadament he reservat per al final fer esment d'una classe d'alumnes que atreu la simpatia dels mestres d'una manera especial, perquè no sols dona lluent a les escoles, sinó que també perquè d'ell sorgeixen els alumnes més aprofitats i els que després presten els millors serveis, unes vegades en la pràctica de l'avicultura i altres com a valuós element de propaganda avícola i de divulgació d'allò après.

Hem refereixo a les dones que acudeixen a les escoles, de vegades perquè senten aficions per a l'avicultura i per voler instruir-se en això i altres perquè, ademés, senten veritable amor o abnegació per a l'ensenyament.

Entre aquestes n'hi ha d'humil classe camperola que anhelan aprendre per a després poder augmentar els ingressos de la família amb el producte d'un galliner atès per ella; altres són senyores o senyoretes que, habitant al camp, volen proveir-se dels coneixements necessaris per a després ocupar-se de l'Avicultura com a esplai o per a cercar en ella algun benefici. Finalment i aquestes són les que major mèrit tenen, hi ha joves que agradant-los-hi la vida del camp i necessitant treballar per a viure dels seus propis recursos, es fixen en l'avicultura i estudien per tal de trobar, després, una col·locació. Adhuc solen concórrer a les escoles, mestresses que anhelan il·lustrar-se per tal de poder donar ensenyaments agrícoles elementals en llurs escoles rurals o per a dedicar-se a la divulgació d'allò après en conferències i càtedra ambulants.

La dona té superioritat sobre l'home en l'apreciació de certes coses que a nosaltres moltes vegades ens passen desapercebudes i de les quals elles se'n fan càrrec amb especial rapidesa.

Un exemple del que la dona instruïda pot

fer en avicultura, el tenim en tots aquells establiments avícoles moderns en els quals hi ha una dona que el dirigeix i sempre tot marxa bé; en la dona camperola que, fins sense haver estudiat i havent après les pràctiques avícoles per simple tradició, amb tot i la rutina, és la que en les cases de pagès atén els galliners, i sobretot, un exemple del que val la dona avicultora el tenim també en aquesta colla de noies que anualment freqüenten les aules de les Escoles d'Avicultura d'Anglaterra, Escòcia, Irlanda, Alemanya i altres països, especials per a dones, i de les quals surten excel·lents deixebles, els serveis de les quals en establiments avícoles no triguen a ésser requerits, i que, quan porten llurs estudis a un grau superior, proporcionen després al país excel·lents mestresses i conferenciants, sobressortint, algunes, fins en l'ordre científic.

Aquestes alumnes mai no perden el temps i així que surten de l'escola posen en pràctica allò que han après i en un sentit o en altra fan gala de llur saber, de llurs disposicions i de llurs activitats.

Sense la pretensió de no haver oblidat cap de les menes d'alumnes que solen concórrer a les Escoles d'Avicultura, heus ací el que jo he pogut observar entre alguns centenars d'alumnes que han passat per la meua Escola o que he tingut en la meua càtedra ambulat, tant per Espanya com en els meus viatges per alguns països de les Amèriques Llatines.

Anem a veure ara el que afecta l'ensenyament en els seus diferents graus.

GRAUS D'ENSENYAMENT.— Les escoles avícoles elementals i les simplement pràctiques per a la preparació de camperols i obrers avícoles, són altament recomanables, quan al davant d'aquestes escoles hi ha un personal tècnic i pràctic i al mateix temps que tingui una llarga experiència, però en aquestes escoles solament s'han de donar certificats d'aptitud o de simple suficiència per al treball.

L'ensenyament elemental donat als nois i a les noies en les escoles rurals seria, i en alguns països ja és, una cosa molt recomanable, perquè tendeix a predisposar els joves alumnes cap a l'avicultura i els entrena a estudiar-la més seriosament, quan siguin grans.

L'escola avícola mitja, tècnica i pràctica, és convenient als que, no solament s'interessen en instruir-se en avicultura a la moderna, sí que també en fer avicultura pel seu compte o per compte d'altri.

Per als que aspiren ésser conferenciants avícoles en les escoles mitges, haurien de tenir una secció d'estudis superiors, a la qual hi podrien concórrer aquells que, trobant-se en possessió d'alguns coneixements científics, poguessin rebre ensenyaments més pro-

funds, encara que no arribessin ésser com els que es poden adquirir en els Instituts de Zootècnia, en algunes universitats i en els laboratoris d'investigacions científiques.

El títol d'ensenyament avícola vertaderament superior, jo entenc que no el poden pretendre més que aquells que en universitats, en facultats d'agronomia, de veterinària o de ciències naturals, cursaren ja aquelles ciències, fonament de tot el que en avicultura es pot practicar, investigar i concloure, i en tot cas, a aquells que no les haguessin cursat però que tinguessin la preparació suficient, en les escoles d'avicultura hom els hi podria donar certes lliçons de genètica, de biologia, de biometria i fins de bioquímica, com també de patologia, de terapèutica avícola, de bacteriologia i d'embriologia.

Ara bé, sempre guiant-me en el que amb l'experiència de tants anys he pogut veure, he de dir que, generalment, no poden ésser els grans tècnics els qui dirigeixen bé les explotacions avícoles, sinó els que, havent estudiat simplement l'avicultura a la moderna, amb tots els progressos que en ella s'han portat a cap, gràcies als homes de ciència, senten també un vertader amor a les aus i es troben dotats de condicions personals, en salut, vigoria, disposicions per a tota mena de treballs i ademés un temperament adequat i fins i tot el necessari esperit econòmic i comercial. Els avicultors científics, moltes vegades no són homes de camp i si bé a ells deu principalment l'avicultura el seu progrés en el que va de segle, la preparació d'avicultors científics no interessa tant a un país com la d'avicultors que puguin fer llurs estudis en les escoles mitges i com a màxim d'un grau quelcom superior, sense però portar-los als ensenyaments que, repetixo, surten de l'abast de les escoles d'avicultura i sols es poden donar en universitats, instituts o facultats especials.

Quant a les malalties de les gallines, jo entenc que són més les escoles i els centres veterinaris els obligats a ocupar-se d'elles; que en les escoles d'avicultura hi hauria d'haver sempre un veterinari agregat en elles i que, donant als alumnes algunes lliçons de patologia i terapèutica elemental, com també en el que afecta l'aplicació de vacunes i altres elements profilàctics, els posés en condicions d'actuar en els galliners, almenys en l'atenció de les malalties més corrents o comuns, i sobretot, en la prevenció de les infeccioses i contagioses.

Entenc, doncs, que els governs interessats en fomentar l'avicultura per mitjà de la preparació de personal apte per a exercir-la, haurien de donar preferència a l'establiment d'escoles elementals i d'escoles mitges, si bé en aquestes darreres s'hi podria donar també quelcom d'ensenyament superior per a la

preparació de simples conferenciants divulgadors de la bona avicultura, encara que no arribessin a la categoria de vertaders avicultors científics, perquè en aquest grau, llurs predicacions entre les classes populars no podrien ésser enteses moltes vegades.

Es també d'interès que no es permeti que l'ensenyament avícola degeneri en un *modus vivendi*, al qual en alguns països s'hi llancen persones, a voltes fracassades en l'exercici de l'avicultura industrial i pràctica, i que obren escoles particulars d'avicultura sense elements d'ensenyament i fins sense ni els necessaris coneixements. No és que jo condemni aqueixes escoles particulars, perquè amb aquesta categoria vaig crear la meua, encara que després el govern la reconegués, donant com a entitat oficial el meu centre d'ensenyament i previ examen dels meus alumnes davant d'un tribunal constituït per funcionaris de l'estat, l'autoritzés expedir títols d'avicultor i a més el grau de conferenciant en avicultura. El que sí dic, és que els governs haurien de preocupar-se de què no s'obrissin escoles particulars sense la prèvia inspecció i sense un informe favorable, perquè, no essent així, aqueixes escoles, ademés d'ésser perjudicials pel seu esperit, més comercial que pedagògic, no donen al centre d'ensenyament aqueix segell de serietat i fins de vertader sacerdocí que caracteritza tota obra d'un bon mestre.

En aquest cas es troben aqueixes anomenades escoles d'avicultura per correspondència, entre les quals, si bé alguna pot merèixer confiança, moltes d'elles no són altra cosa que empreses comercials en les quals més que l'interès d'ensenyar, el que es preté és guanyar diners a expenses del primer arribat que es fia de llurs reclams.

SALVADOR CASTELLÓ
Professor d'Avicultura

El carbó, fertilitzant?

La premsa alemanya ha donat compte de què el professor Lieske, de l'Institut d'Investigacions Científiques de Mülheim, ha perfeccionat un procediment per tal d'utilitzar el carbó en l'adobament de les terres.

Sotmetent els líquids a l'acció de l'àcid nítric o de l'amoníac, s'obtidria un producte els efectes del qual en els cultius serien extraordinaris.

Segons els informes que s'han publicat, les plantacions de patates i de civada, han rendit collites doblades mitjançant la influència de l'adob carbonífic del professor esmentat.

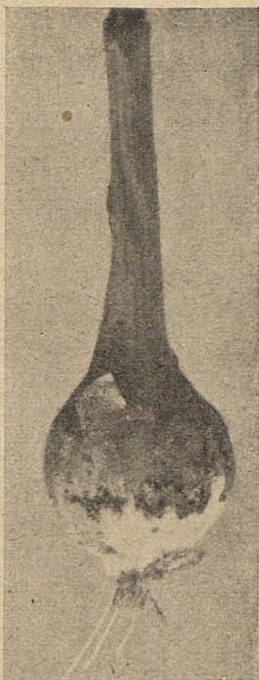

La podridura blanca de les cebes i dels alls

Algunes consideracions sobre aquesta malaltia.—Hom creu necessari divulgar quelcom sobre aquesta malaltia a causa de la verdadera importància que al nostre país té el cultiu de cebes i d'alls, plantes que, junt amb els porros i ascalunyes, són les úniques que sofreixen els atacs d'un enemic que encara que sigui d'una mida insignificant, pot minvar les collites considerablement. Es tracta d'una planteta de les denominades *criptògames*, és a dir, plantes sense flors, que tenen gran relació amb l'agricultura, afavorint-la unes o perjudicant-la altres; es pot afegir que entre les criptògames perjudicials la majoria són bolets, essent un d'ells el *Sclerotium cepivorum* Berk, nom amb el qual

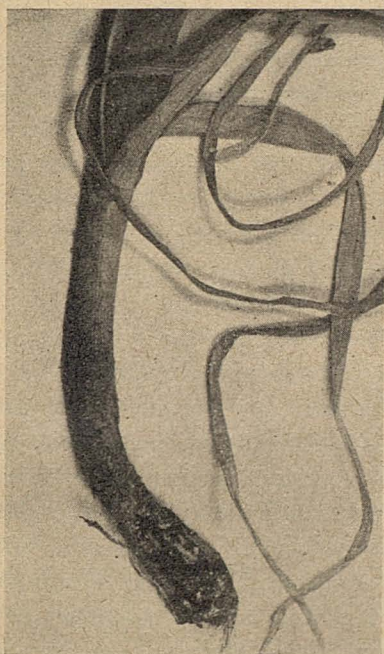
parla anglesa d'aquesta malaltia en diuen podridura blanca.

Els filaments blancs, els quals vistos al mi-

Ceba en la qual hom hi pot observar junt a les escasses arrels, la massa blanca de filaments del *Sclerotium cepivorum*

croscopi són transparents i presenten unes separacions de tant en tant, no persisteixen sempre formant les masses cotonoses; al

Planta d'all, atacada a primers de maig pel *Sclerotium cepivorum* Berk. La cabeça apareix recoberta per nombrosos petits cossos negres que són escleròtium

Detall de la cabeça en període de formació (ampliació de la part inferior del primer gravat)

contrari, aquestes masses desapareixen al cap d'un cert nombre de dies d'haver-se format, tant és així que a l'arrencar la planta

atacada es poden veure sobre la cabeça uns petits cossos negres, quasi esfèrics i de mig mil·límetre de diàmetre aproximadament, tan nombrosos a voltes que no es poden ni tan sols comptar.

Aquests petits cossos negres, anomenats *escleròcis* degut a llur duresa, estan constituïts per filaments formant una massa compacta la qual conté a l'ensem substàncies alimentoses de reserva; els filaments superficials que estan més apretats i tenen llurs membranes fosques formen la coberta de l'escleròci que així queda protegit contra les condicions més adverses del clima. Al contrari, quan l'època és favorable, nous filaments neixen de l'escleròci, i les plantes cultivades en anys següents són per ells infectades.

Això té una gran importància per a l'agricultor, ja que aquests petits cossos, més petits que un cap d'agulla, es conserven vius encara que no es vegin i es poden conservar així al sòl fins a 8 ó 10 anys, se-

Comparació entre dos alls atacats pel *Sclerotium cepivorum* Berk i un de sa, en l'època de la collita

gons hom assegura. Sense que de cap manera es pugui comparar amb les llavors de les plantes superiors, l'escleròci és el medi de què es val el *Sclerotium cepivorum* Berk, per tal de conservar-se a través del temps.

Si seguim pas a pas el cultiu dels alls per exemple, que ací es planten cap el gener per arribar la collita a últims de juny, i suposant que el *Sclerotium cepivorum* Berk es trobi present en un camp determinat, es podran observar probablement els primers símptomes de la malaltia a mitjans d'abril; aleshores hom nota que en certes plantes les fulles prenen un color groc començant per les més antigues, seguint després les demés

és coneguda l'esmentada planteta paràsita.

El *Sclerotium cepivorum* Berk que, com tots els bolets és mancat d'arrel, de tronc i de fulles, està format només per uns filaments molt prims que viuen de la part subterrània de les cebes, alls, porros i ascalunyes, on es multipliquen el suficient per a formar masses cotonoses blanques que es poden veure a l'arrencar les plantes atacades; els filaments esmentats a l'extrem d'aquestes les substàncies orgàniques que ells necessiten, destrueixen els seus teixits permetent que moltes vegades altres éssers, vegetals o animals, completin la destrucció de les cabeces. Degut al color blanc que presenten aquestes masses de filaments, als països de

fins a quedar la planta completament seca; a l'arrencar una planta, i això moltes vegades costa poc treball per estar destruïdes les arrels, es trobarà a la capçada el revestiment blanc del qual ja hem parlat, o bé, si aquest hagués ja desaparegut, un gran nombre d'esclerocis; si la malaltia està molt avançada es veuran les túniques de la capçada destruïdes, quedant les dents al descobert.

Res no té d'estrany que en certs anys la malaltia adquireixi vertadera importància, mentre que en altres aquesta malaltia sigui escassa, que es detingui després d'haver-se desenrotllat, o que ni tan sols es presenti. Aquest bolet, com tots, solament es desenrotlla si les condicions d'ambient li són favorables, especialment en el que es refereix a humitat i temperatura; hom es pregunta també si l'estat de vigor de les plantes pot, segons els anys, fer-les més o menys susceptibles als atacs del *Sclerotium cepivorum*.

És evident que una volta un o varis esclerocis hagin estat portats a un camp d'alls, cebes, etc., la malaltia es pot desenrotllar i el nombre d'esclerocis es multipliqui extraordinàriament. Moltes vegades l'agricultor, sense donar-se'n compte, estén la malaltia en un camp o la propaga a altres; no hem d'oblidar que molts esclerocis són canviats de lloc en fer-hi treballades, en quedar adherits junt amb la terra al calçat de l'obrer o en l'eina de treballar, en portar al femer plantes malaltes i afemar després altres camps.

Medis de lluita.—No és doncs difícil fer-se càrrec de què aquest bolet per la seva vida sota terra i amparat en la seva petitesa, compta amb excel·lents mitjans de defensa, tant que per ara no coneixem cap manera pràctica de combatre'l directament.

L'únic que es pot fer és, una volta un camp està infectat, dedicar-lo a un cultiu qualsevol que no sigui algun dels esmentats i això durant quants més anys millor; d'aquesta manera el *Sclerotium cepivorum* es troba sense aliment i amb el temps desapareixerà.

S'han de destruir ademés els focus d'infecció, descolgant amb cura i cremant dintre el mateix camp les plantes atacades; no tirar-les de cap manera al femer, ni deixar que permanexin al camp una volta s'ha fet esment de la malaltia.

Si es sembren plantes procedents de planters, s'haurà de tenir compte que no continuïn el bolet, ja sigui en forma de massa blanca o d'escleroci. La llavor no transmet la malaltia. En el cas dels alls, les dents que s'emprin per a plantar-los hauran de procedir de cabeces que siguin sanes.

Tal volta amb el temps, i mitjançant treballs de selecció, es podran trobar varietats que siguin resistents a aquesta malaltia.

ANTONI BERTRAN
Enginyer Agrònom

Qui té mossos i no els veu...

II I DARRER

Pensàvem després d'escriure el nostre article anterior, que ja n'hi havia prou amb les poderoses raons que en el mateix exposàvem, però després d'haver-hi reflexionat una mica i tenint en compte que hi ha molts agricultors que no concedeixen tota la importància que té l'afer, creiem convenient insistir, posant de manifest la manera com llurs interessos són ben sovint escantonats.

Antigament, ja sigui perquè les plantes no eren atacades de malalties o que essent-ho resistien amb més eficàcia perquè la terra no estava tan explotada, ja sigui perquè no eren conegudes les malalties, o que, malgrat de poder observar els seus perniciosos efectes, no es tenia esment dels tractaments adequats per a prevenir-les o guarir-les, el cert és que els agricultors, ben pocs o cap esforç no havien de realitzar en aquest sentit, però desgraciadament en l'actualitat cada dia va accentuant-se més la necessitat de protegir les plantes i ben pocs són els conreus que no requereixen indispensablement algun que altre tractament per tal de defensar les collites contra una infinitat d'enemics que, amb llurs estralls, ataquen la vegetació en la major part de les seves espècies i varietats. Es per aquesta raó que també es fa molt necessària la presència del director de l'explotació.

Hem de tenir molt en compte per la cabdal importància que té l'afer, que la preparació de les solucions insecticides, les anti-criptogàmiques i altres composicions, no poden pas efectuar-se sense com va ni com costa, ja que quasi sempre són manipulacions amb matèries químiques i tenint en compte que amb els productes químics no s'hi pot jugar, infaliblement són més bons o més dolents els resultats que s'obtenen segons la manera de procedir. I àdhuc pot esdevenir un cas pitjor, i és que un tractament pot no tenir eficàcia o produir efectes contraproductius, allò que diu l'adagi: *que sigui pitjor el remei que la malaltia*.

També requereix cura especial la preparació de tota mena de fórmules d'adobs i la seva convenient aplicació, per tal que produeixin el màxim rendiment possible amb el mínim de despesa. No podem deixar de reconèixer que el comerç i les associacions agrícoles, amb innegable encert digne d'aplaudiment, posen a la disposició dels agricultors fórmules especials ja preparades per a diferents classes de conreu, però així i tot, encara que aquestes fórmules estiguin

confeccionades amb la més bona fe com així ho creiem, és preferible i molt recomanable que cada agricultor compri matèries soltes, i no barrejades, perquè d'aquesta manera li serà ben fàcil aplicar la fórmula convenient segons la classe de conreu i la naturalesa o qualitat del terreny a fertilitzar.

S'ha de tenir en compte que, tant les empreses comercials dedicades a la venda d'adobs, com les associacions agrícoles, no poden entretenir-se a practicar operacions de barreja de matèries especials per cada mena de conreu, ni tampoc adequades a la qualitat de cada terra, que tantes variacions té en una mateixa comarca i àdhuc en un mateix poble. Per tant, insistim en recomanar que sigui el mateix agricultor interessat el que porti a terme aquesta operació, o almenys que sigui amb la seva presència, altrament no és pas practicada amb tota la cura que requereix, i en lògica conseqüència els resultats que se n'obtenen poques vegades arriben ésser satisfactoris. Les primeres matèries per adobs també són productes químics, i amb els productes químics (volem repetir-ho per la importància que té) sempre s'ha de procedir prenent totes les precaucions possibles.

A l'inrevés del que fan o pensen alguns, és molt convenient tenir especial consideració en admetre que durant la migdiada els treballadors han de descansar una bona estona; i més estona si efectuen un treball pesat. L'empresari, de cap manera no ha d'ésser egoista, perquè els egoismes en aquest cas es rebel·len contra ell mateix, ja que s'ha de tenir en compte que el treballador que torna al treball havent descansat defectuosament, els seus esforços no poden donar el màxim rendiment. En cas contrari, sense caure en l'abús, s'aixeca ben humorat i havent reparat relativament les energies, és molt més intens el treball que efectua i és executat amb una perfecció notablement satisfactòria.

El perfecte estat moral del treballador contribueix notablement a una major efectivitat i perfecció del treball. Per tant, cal tenir present que durant les hores d'esmorzar, berenar i les begudes, a voltes els treballadors solen tenir una conversa molt entretinguda i animada, per la qual mostren un remarcable interès. L'agricultor empresari no hauria d'ésser mai obstacle al desenvolupament d'aquelles converses, ni mai no ha de pretendre interrompre-les bruscament, només que en casos molt especials. Quan la conversa es fa excessiva durant un treball pesat, el director ha de procurar trencar-la.

valent-se d'un procediment que no s'assembla gens a la violència, perquè treballar feixugament i *fer dringar el picarol*, com es diu vulgarment, perjudica considerablement els treballadors i els empresaris.

Si amb evidència es pot observar que durant les hores de curt descans no tenen la conversa gaire animada, mostrant molt poc interès per allò que parlen, interès germà de l'ensopiment, aleshores és quan l'empresari o director ha d'aprofitar l'avinentsa per a donar explicacions als treballadors amb referència i del perquè d'algunes operacions que s'efectuen, doncs si obren amb coneixement, el treball es realitza amb més efectivitat. Quan aquestes explicacions no siguin necessàries, és convenient llegir-los una revista agrícola de bona mena. Sempre escoltaran amb interès i atenció, de la qual cosa en rebran remarcables profits treballadors i empresaris, i de passada contribuiran a què s'intensifiqui la voluntat i l'afició a la lectura agrícola. Si l'afició a llegir revistes i llibres d'agricultura de bona mena estés més generalitzada, arribant a totes les llars camperoles, els agricultors no treballaríem a les fosques com sol passar amb massa freqüència, i per altra part no serien possible o no tindrien cap efectivitat certes campanyes que en mala hora han vingut a pertorbar la pau i germanor de la gent del camp català, pau i germanor que uns any enrera eren admirades de propis i estranys.

Es cosa que repugna i molt justificadament als treballadors, el procedir no gens recomanable d'estar-se plantat vigilant si treballen prou. Es ben evident, però, que de vegades convé estar atent per tal que una operació relativament complicada pugui portar-se a terme, tal com desitja el qui paga o dirigeix. En aquest cas el treballador se'n fa càrrec perfectament i no es molesta en el més mínim, però si no és necessària una vigilància per aquest concepte, val més que l'empresari estigui ocupat en qualsevol feina, no pas estar-se *plantant figuera*, perquè els treballadors que saben i volen complir amb llur obligació, tenen molta raó de disgustar-se quan se'ls hi demostra poca confiança vigilant-los perquè treballin més.

A tot agricultor que tingui treballadors pel seu compte, amb freqüència se li presenten casos en els quals es veu obligat estar absent del treball. En aquest cas, per tal que no en rebi gaire perjudici, si és possible, haurà d'aprofitar les oportunitats de quan es realitzin treballs de bastaix o de poca importància i que no s'hagi de canviar de feina massa sovint.

També es pot donar el cas que l'agricultor o empresari de l'explotació s'hagi d'ocupar en altres afers o negocis que el privin d'estar constantment en la direcció dels seus

conreus. En aquesta circumstància ha de prendre la precaució de saber el que guanya en altres afers i el que perd pel fet de no estar present en la direcció constant de la seva explotació agrícola. Si les altres ocupacions li proporcionen respectables ingressos, pot continuar i *tot anirà com una seda*, però si els beneficis obtinguts fora de l'explotació agrícola no fossin prou importants per a rescabalar-se amb escreix de les pèrdues esdevingudes en els seus conreus, valdrà més que abandoni una cosa o altra, o del contrari demostraria palesament que no sabria administrar i governar els seus interessos i en aquest cas les conseqüències serien

funestes. El mateix que passa a un estat constituït quan els seus governants no saben o no volen atendre els assumptes de més conveniència i deixen sense resoldre els problemes que afecten directament els interessos morals i materials dels seus subordinats, ocupant-se o perdent el temps en futeses que més aviat entrebanquen que altra cosa, passa exactament a un mal entenedor d'allò que convé a una casa de pagès, això és, *que al cul del sac es troben les engrunes*, la situació econòmica va empitjorant i en el cas menys greu que pugui ésser evitat un daltabaix, costa molt de posar-hi remei.

JOAN VALLÉS I ESTRUCH

Les petites indústries rurals

Per petites indústries rurals s'han d'entendre aquelles indústries que aprofiten productes i sub-productes agrícoles i industrials que poden desenvolupar les famílies pageses en règim familiar. Són indicades: l'avicultura, cunicultura, apicultura, sericicultura, colomística, cria de porcs, etc., i eixamplant el concepte, tota explotació ramadera que pugui desenrotllar-se en les cases de camp i les indústries derivades procedents d'aquelles.

La implantació d'aquestes indústries portaria als camperols el benestar econòmic; puix que faria desaparèixer el cultiu únic, amb tots els danys que presenta, perquè l'agricultor produiria tot allò precis per a les seves indústries i aquestes necessitats variarien considerablement en qualitat i segons les èpoques de l'any.

El cultiu únic, té, per altra part, el desavantatge que els ingressos per la venda dels productes sols tenen lloc una vegada a l'any, i llevat d'aquesta ocasió, el pagès ha de viure moltes vegades del fiat, quan no és víctima de la usura.

Convé que el pagès modest toqui diners més sovint, encara que les partides siguin reduïdes. L'ideal fóra que cada dia, més o menys, ingressés poc o molt diner. Si això fos possible, s'hauria resolt el problema econòmic de l'agricultor, que es sobri per naturalesa, sap viure amb poques quantitats diàries, que li consenten traure millor profit de les collites.

I aquests ingressos els pot obtenir de lallet, dels ous, de la carn, de les pells, llana, greixos, mantega, formatge, del vedell, de la mel, de la seda, del capó, dels conills, de les conserves i altres productes; en una paraula, pot assolir un millor benestar econòmic de les petites indústries rurals, nom que s'hi pot aplicar, més per llur capacitat que

per llurs rendiments. Aquestes indústries donen beneficis sanejats, que per altra part estan sobradament justificats, i són lògics i morals. Veurem per què:

La petita indústria es caracteritza:

Primer.—Desenrotllant-se dins la mateixa casa del pagès, no exigeix pagar lloguer, impostos, contribucions ni altres despeses que han de comportar les indústries grans.

Segon.—Les indústries rurals estan a càrrec de la família camperola, en les quals s'hi ocupa la muller i les filles, ajudades pels homes.

Tercer.—Per a establir-les no exigeix capital, puix que van ampliant-se de mica en mica, segons les possibilitats econòmiques i el consum.

Quart. El règim comercial convé que sigui cooperatiu.

Així, doncs, i amb aquesta concepció, empresa, capital, treball, lloguer del local, gabelles, impostos, benefici industrial, intermediaris i benefici comercial, tot va a parar a una sola persona jurídica. Per molt petits que siguin aquests beneficis parcials, la suma o totalitat d'ells, constituirà una quantitat apreciable. Aquesta representa el benefici que donen les petites indústries rurals.

Es necessari portar al convenciment de la massa pagesa, que iniciï aquesta transformació, lenta, però segura, per tal de millorar el règim social, donant lloc a formar-se la petita burgesia rural o agrària, que ha d'ésser el nervi de la pàtria.

PERE DE LA TRIOLA

Les adobades d'hivern

Hem ja entrat a l'hivern, i els ceps desproveïts de la pampolada ens demostren que la vida s'ha detingut. Paraltzades les facultats vegetatives, les sarments despullades de llur vestimenta no renoven la brotada, ni treuen noves fulles. Tampoc llurs arrels no treballen, permaneixen adormides; el fred les ha atuït i fins que el sol escalfi no tornaran a furgar per tal d'extreure de la terra on s'amaguen els suc nutritius que les fa allargar i multiplicar-se, que sostenen i fan créixer el cep.

Paraltzades les funcions vitals del cep, què pot fer el vinyater durant aquesta temporada de freds, de neus i de pluges?

Anem a dir-ho: Dels diferents treballs que es poden efectuar a les vinyes en aquests mesos, renovar ceps vells i decrepits, refer marges, obrir valls, etc., etc., hi ha compresos els treballs i feines propis per a fertilitzar-les, colgant fems i demás adobs. Són feines no solament convenients, sinó necessàries; deixar de fer-ho equival a resignar-se a què minvin les collites i, per tant que s'escursin els rendiments de les finques. Això, ademés, porta a unes altres conseqüències lamentables, com són, el que l'obtenció del vi s'encareixi, com tothom se'n pot donar compte, que si amb el treball feina esmerçada per a collir 15 cargues fan que el preu de cost per carga resulti doblat, quan amb les mateixes despeses podria fer-se de manera que es collissin 30 cargues en el mateix tros de la terra, salta a la vista, per tal que el preu de cost surti el més baix possible, i perquè els guanys o beneficis del conreador siguin els més elevats, convé no quedar-se amb mitja collita sinó amb una de doblada.

Com caldrà enginyar-se per tal d'aconseguir que les vinyes donguin aquestes collites pletòriques? Ja ho saben els pagesos, res de nou no podem descobrir-los-hi, puig que tenen prou conegut el medi d'aconseguir-ho, medi que no consisteix en res més que fertilitzar les terres, ja que així en els ceps, com en els arbres, en els sembrats i en totes les demás plantes, els adobs obren el miracle de convertir les terres més pobres i ingrates en terrenys productius i que multipliquen de tal manera la fructificació, que arriben a límits sorprenents. En la vinya, per aquest medi, es donen casos de tothom sabuts, que en lloc de treure per exemple, 15 o 20 cargues d'una hectàrea amb 2.500 o 3.000 ceps, se n'arriben a collir 80, 100 i encara més amb el mateix nombre, i tot per obra i gràcia dels adobs. No hi ha argument més grà-

fic i convincent per a deixar demostrada la importància que tenen les adobades o afe-mades per a promoure les més altes produccions i, per tant, per a què resulti reproductiu el conreu de la vinya.

Com dèiem, doncs, les aportacions fertilitzants són del tot profitoses i convenients. La pràctica ho té sobradament provat, però també la mateixa pràctica ensenya que en aquesta tasca es segueixen més les modes que no els procediments racionals que s'haurien de seguir.

Exemples: En una determinada comarca vinyatera, un pagès, impressionat pel que sentí dir, aplicà superfosfat als seus camps i vinyes; no passà gaire temps que tots els pagesos de la rodalia i veïns seus, estenien el mateix adob, generalitzant-se el seu ús.

En una altra comarca propera, un altre pagès, també guiant-se per les dites de la gent, prengué la resolució d'emprar, no superfosfat, sinó sulfat d'amònic o nitrat de sosa, i amb el seu exemple feren el mateix els seus conveïns.

Passaren pocs anys, i els adobs emprats, que tingueren la virtut de donar collites més grosses, començant un any i l'altre no sols a no poder-les mantenir tan esplèndides, sinó que es reduïssin d'una manera alarmant, com no podia menys de succeir, ja que sols s'havien aprofitat els camps i vinyes exclusivament d'un sol element fertilitzador, o sigui per la raó d'haver realitzat una fertilització equivocada i contraproductent. Un dels pagesos, que emprava superfosfat, un dia substituï aquest adob, per sulfat amònic. Llurs col·legues en veure-ho, no el van deixar sol, i tots o la majoria d'ells feren el mateix; estendre a les terres aquest fertilitzant azotat. Es clar que entre els esmentats pagesos, algun n'hi havia d'haver que no seguís la corrent i obrà d'una manera menys irreflexiva, emprant adobs compostos amb barreges de les diferents substàncies que reclamen la naturalesa de les terres i les exigències dels conreus. Aquest pagès veu com les seves terres prosperen sense que defalleixin mai les produccions; els altres tenen la pena, per haver-se guiat únicament per la moda, de veure com llurs camps i vinyes no prosperen com havien cregut.

Hi ha qui diu, amb tot i que, tractant-se de vinyes, no són tant de témer les errades que es poden sofrir en matèria d'adobs; que no són tan corrents com en altres classes de conreus.

Moltes terres destinades a vinyes són po-

bres. La vinya les ocupa durant alguns anys, de manera que a mida que passa el temps, més grosses són les dificultats en què es troba la planta per alimentar-se i proveir-se dels aliments que necessita. Si no els troba, la fructificació va minvant seguidament, el cep es debilita i no triga gaire a trobar-se castigat amb tota mena de flagells. Altres temps amb la vinya europea també es produïa, però no amb la rapidesa de la vinya nova sostinguda amb peu americà. Cinquanta anys, era el terme de vida que es concedia a la vinya antiga, tant era així, que en els tractes de rabassa, quan no es fixava concretament el temps de llur durada, s'entenia que era la d'aquest termini o període, període considerat com el més just i acostat a la veritat i acceptat pel costum, la tradició i per la jurisprudència, servint de norma als Tribunals en els afers de venciment dels contractes de rabassa.

Amb la vinya nova, dita americana, la vida i fructificació dels ceps, disten molt d'aquest terme, tant com la vinya dels nostres avantpassats. A llarg estirar, se li pot concedir una existència de vint-i-cinc o trenta anys, i encara, si hi arriba, la feina de mantenir-la i cuidar-la dóna més pèrdues que beneficis; el valor de les collites no paga, passat aquest temps, de bon tros els treballs i despeses que s'hi esmercen. Si els ceps d'altres temps reclamaven adobs, tot i ésser molt més austers i forts que els empeltats d'avui, amb molta més raó s'han de subministrar aquests fertilitzants, tant per a poder sostenir una fructificació normal, com per la conveniència que, amb sobreproduccions es pugui amortitzar el capital esmerçat en plantar-les, puig sols queda una meitat del temps per aconseguir-ho comparativament amb la vinya de l'avior.

Els fertilitzants que cal donar-li, han de contenir nitrogen, fòsfor i potassa, elements que són indispensables a la constitució dels teixits de la planta i a la normal realització de les seves funcions.

Aquests elements precisos, imprescindibles, tots plegats afermen el regular desenvolupament i fructificació del cep i cada un d'ells exerceix, podríem dir, determinades funcions, quan hi estan ben equilibrats; d'aquí bé que sigui necessari emprar amb les degudes proporcions substàncies nitrogenades, fosfatades i potàssiques.

Direm per què.

El nitrogen fa sentir una influència directa en el desenvolupament dels òrgans vegetatius de les plantes. Als ceps els hi comunica una creixença exuberant i surten les sarments amb molta força i vigor; pàmpols d'extremada grandària i d'intensa verdor característica; si la vinya rep el nitrogen amb excés, sofreix un desequilibri en la ve-

getació, i el cep queda més propens a les invasions i a la gravetat de les malalties criptogàmiques: mildiu, black-rot, que són molt més de témer en les vinyes que han rebut fortes quantitats de matèries azotades o nitrogenades que no aquelles altres que han estat menys favorescudes; per totes aquestes raons, s'ha d'emprar el nitrogen amb certa mesura, i sempre acompanyat de fertilitzants fosfatats i potàssics, els quals equilibraran els primers.

Hem assenyalat el que representa el nitrogen; anem a veure ara la influència de la potassa.

La potassa obra sobre la planta estimul·lant les activitats del sistema radicular, donant consistència a tots els òrgans i assegurant les fructificacions. Per l'acció de la potassa els raïms són més molsuts i grossos, més abundosos i sans i la riquesa sucrosa dels mostos més pujada, el qual fa que els vins siguin més alcohòlics, de millor gust i de conservació més assegurada. A tot això cal afegir-hi la influència accentuada sobre la resistència de la vinya a moltes malalties degudes a parasitismes.

L'àcid fòsfòric no s'ha de negligir, ja que constitueix l'agent principal de la fructificació, activa la florida i la maduració i com la potassa, evita que avorti la flor, i es desgrana els raïms. Les sarments prenen més consistència, llurs nusos s'apropen, contràriament als efectes d'una adobada excessivament nitrogenada. Contribueix igual que la potassa a la formació de sucre, i per tant dona vins ben constituïts i de qualitats menys exposades a alterar-se. La presència de fòsfor en els mostos activa la fermentació.

De tot el que acabem d'assenyalar, s'arriba a la conclusió, que cada un dels esmentats elements es fan indispensables en els adobs: azot, fòsfor i potassa, per exercir accions especials, si bé s'ha d'advertir que aquestes accions únicament es produiran emprant fórmules en les quals els elements fertilitzants s'hi trobin junts, puix aquests isolats o en proporcions excessives, en lloc d'afavorir la sanitat, el vigor i la fructificació abundosa dels ceps, poden resultar perjudicials.

Demostrada la conveniència d'emprar adobades completes, serà oportú, en preparar-les, d'atendre's a les indicacions que acabem d'exposar. Cal afegir, que si bé amb els adobs químics que ofereix el comerç la composició de les fórmules queda summa-ment simplificada, com igualment abaratits i amb facilitats en els transports, no per això s'ha de perdre de vista la conveniència, per no dir necessitat, de subministrar també a les terres matèria hùmica pels saludables efectes físics i químics que exerceix i pel que contribueix a facilitar les reaccions

dels elements fertilitzadors dels adobs industrials, modificant favorablement l'estat de les terres, alleugerint-les en uns casos i donant-los-hi més cohesió en altres; i per últim, retenint les aigües i la frescor dels terrenys, la importància del qual no ha de negligir-se, per ésser factors valuósíssims i llur influència es fa sentir no sols en el vigor dels ceps si que també en l'abundor de les collites.

I aquesta matèria orgànica i humífera, resultant de la descomposició de les matèries vegetals, els fems la posen a disposició de l'agricultor, com igualment, els herbatges, que en descompondre's i ésser incorporats a les terres, les proveeixen de la matèria hùmica i orgànica, que és la que en primer terme assegura i consolida la fertilitat de les terres i les deixa per a què tota mena d'esplets i fruits s'hi cullin en abundor. Serà pels viticultors una disposició ensopegada, si donant a l'afer de la producció de fems la transcendència que mereix, s'enginyen de manera que alternant-los amb els adobs químics,

millorin llurs camps i vinyes amb les aportacions d'aquests fertilitzants naturals; a aquest propòsit els hi podrà ésser molt profitós associar al conreu de ceps, el de cereals i farratges, amb els quals s'alimentaran les màquines productores de fems, que són els animals.

Hi ha, en quant a això, la necessitat de rectificar un concepte molt generalitzat en les comarques vitícoles. L'atenció única que es presta a la vinya i l'exclusió de tots els altres conreus, contra el que hom opina, lluny de perjudicar-la se l'afavoriria, fent que s'accentués la prosperitat. La manca d'adobs abundants no permet fer grans adobades; amb palles, farratges i bestiar això s'aconseguiria fàcilment; les vinyes, en reviscolar, donarien collites més esplèndides amb menys esforços i despeses. Així ho creiem nosaltres. Convindria que altres donessin el seu parer. Les planes de la nostra revista, resten a la disposició d'aquells que vulguin fer-ho.

RAÛL M. MIR

El premi extraordinari «Rosa d'Honor»

En el Concurs Internacional de roses de tardor, que d'uns anys ençà se celebra als Jardins del Palau de Pedralbes, ha estat concedit per primera vegada el premi extraordinari *Rosa d'Honor* de la Generalitat de Catalunya, ofrena de l'Associació *Amics de les Roses*, instituït ara fa dos anys.

Amb aquest motiu i per ésser el que sotscriu l'autor de la institució d'aquest premi, hem rebut l'amable invitació d'amics i publicacions per a què féssim una reducció històrica de la seva gènesi i gestació fins a la data, memorable per a la roserística mundial, del dia 11 de novembre de 1933, en què el Jurat qualificador, reunit en el roserar del Concurs, va emetre fall atorgant al gloriós roserista català, En Pere Dot, l'alta distinció d'aquesta rosa, vertader joell, compost d'or i argent fi, cisellada per un renom artífex de casa nostra.

Agraïts, doncs, de l'atenció que han tingut amb nosaltres els sollicitants, procurarem correspondre a l'interès per ells manifestat, relatant de la manera més concisa possible les vicissituds per les quals ha passat aquest premi, començant per remarcar el fet de què es dona la coincidència que el seu origen deriva d'una rosa d'obtenció catalana, d'en Dot precisament, la *Mari Dot*.

Efectivament. Érem a la primavera de l'any 1928, en aquell moment després d'espèr-
rar frisosos la florida dels rosers del nostre

jardí, amb inefable goig collíem les primeres magnífiques roses *Mari Dot* per a fer-ne ofrena a l'amic de l'ànima, l'altíssim poeta de la bondat i excels dramaturg, Ignasi Iglésias, i fou en ocasió que aquesta ofrena es repetia sovint, que el poeta va dir-nos unes paraules que tenen la força d'un profund pensament, i que ara no sabríem estar-nos de reproduir.

«—Si no m'agradessin les flors, em manca-ria un sentit»—va dir-nos, i aquest pensament va suggerir-nos la idea de fundar a Catalunya una Associació d'Amics de les Roses, l'objectiu primordial de la qual fos el de propagar entre tots els estaments socials la necessitat de posseir aquest sentit de l'amor a les flors, a les roses particularment. Però conjuntament amb aquesta idea se'ns acudí, també, la d'instituir un premi extraordinari de caràcter internacional,—extraordinari per l'originalitat del mateix i pel valuós metall del qual estés compost: or solament. Aquest premi el creàvem amb doble finalitat: la d'estimular els nostres floricultors i els seus fills a hibridar roses, i a l'ensems que d'una fàiso brillant aquest premi donés renom al concurs de Pedralbes, a l'Associació i a la nostra estimada ciutat de Barcelona, evidenciant així, davant de tot el món, les valors espirituals que ella atresora.

Però, a l'ensems, volíem, també, envoltar-lo d'un exquisit i generós simbolisme: el que

aquesta rosa, enguany concedida, en traspassar un dia o altre les fronteres de Catalunya per anar terres d'Europa endins o mars enllà cap a altres continents, hi espargís la seva aroma com si ella fos l'elegida missatgera d'agermanar entre els amics de les roses de tots els països, que els portés una mica de la llum del nostre cel clar, resplendors d'aquest sol d'or de Catalunya, l'alenada de la nostra terra i els espurneigs de bondat de la nostra ànima.

El nostre anhel, el nostre somni daurat, era que aquesta rosa en el seu romiatge, amb tot i les seves arestes, fos com una llaçada d'afectes i relacions, sinó entre tots els homes, almenys entre tots els amics de les roses, professionals i aficionats de tot arreu.

Tots aquests propòsits, totes aquestes fantasies de romàntic, totes aquestes quasi quimeriques singularitats de pur idealista, foren sotmeses a l'examen de l'enyorat amic i pare espiritual, el poeta Ignasi Iglésias i en el recolliment de la seva cambra de treball escatífrem llargament les possibilitats de portar a la pràctica totes aquelles idees que bullien en el nostre cervell.

La seva aprovació i el seu encoratjament ens decidiren donar a la publicitat la nostra circular del dia primer d'octubre de 1930, invitant el poble a constituir l'Associació *Amics de les Roses*, primer pas per a la consecució de l'ideal tant temps sentit.

Mentre la circular feia la seva via trucant les portes dels floricultors i amants de les flors, intensificàvem la nostra campanya de proselitisme en pro de l'obra de les nostres il·lusions, explicant ací i allà, procurant convèncer a un i altre, inculcant en el possible la transcendència que per a Barcelona hauria de tenir la creació del premi *Rosa d'or*. I diem d'or, perquè aquest era el seu nom primer, ja que solament de l'aurífic metall hauria estat composta, a no donar-se la casualitat que el nostre dilecte amic, l'arquitecte Director de Parcs Públics de Barcelona, el senyor en Nicolau M. Rubió i Tuduri, en viatge que va fer a París, visità a l'il·lustre arquitecte de Jardins, el senyor en J. C. N. Forestier i li comunicà tot això que nosaltres veníem fent, des del nostre modest estament d'obrer, en interès de les roses, dels roseristes i de la cultura. Però de la cosa que va parlar-li d'una manera especial, fou del propòsit que tenia de dotar el Concurs de Pedralbes amb el premi que estem historiant.

El malaguanyat arquitecte paisatgista francès, lloà extraordinàriament la idea, sobretot per la innovació que representava en els anys de les recompenses que venen adjudicant-se en els concursos internacionals; felicitant-se que l'entitat en embrió, d'antuvi ja s'apartés del costum de premiar

amb medalles i copes, i ésser substituït en forma tan escaient i encertada com és la *Rosa d'or*. Però a l'ensem li feu l'observació que potser fóra convenient modificar-ne el nom i la classe del metall, ja que des del segle XI el màxim jerarca de l'Església Catòlica, ve premiant amb una rosa d'or els sobirans que més s'han distingit en servir-la.

Per respecte al Summe Pontífex, i per a desvanèixer tota possible, però equivocada, suposició en el sentit d'imitació, és, doncs, que el premi es denominà aleshores *Rosa d'honor* i es determinà que fos confeccionada amb or i argent fi. Però si ara fos a fer no hauríem desistit del nostre primer intent, tota vegada que més tard ens hem assabentat que la *Rosa d'or* ofrena del Sant Pare, és d'or, sí, però... incrustada amb pedres precioses.

Definitivament determinada la denominació i la composició mixta dels metalls preciosos que l'havien d'integrar, vam incloure la concessió d'aquest premi en el projecte

Rosa d'Honor, de la Generalitat de Catalunya (rosa cisellada en or i argent), ofrena dels Amics de les Roses als rosers excepcionals que es presentin al Concurs de Pedralbes

d'Estatuts que presentàrem a la reunió general d'adherits al nostre convit de primer d'octubre de 1930, reunió que s'esdevingué el dia 15 de març de 1931 en el local de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (Barcelona).

Obeint a indicacions dels entesos en Roses, proposàrem que es concedís cada tres anys a la millor rosa inèdita que durant aquest espai de temps es presentés en el nostre Concurs, i que en cas de dubte en relació amb altres roses, es concedís a la que reunís més condicions com a rosa comercial i hagués assolit la més alta puntuació o més premis en altres concursos estrangers.

D'aquella reunió en va sortir nomenada una ponència encarregada de redactar uns altres Estatuts, la qual després d'àrdua deliberació va eliminar del tot la concessió d'aquest premi. Els nostres esforços, les raons per nosaltres exposades, no foren suficients per a portar a l'ànim dels bons companys la fe i l'optimisme que ens animaven. La fór-

mula que proposàvem els va espantar, la trobaven massa taxativa i no volent arriscar-se a contraure el compromís que la institució immediata d'aquest premi pogués reportar a la novella entitat, acordaren deixar a les Junes Directives que es formessin la llibertat d'instituir-lo o no, i en les condicions que elles convinguessin.

Fou inútil la nostra resistència a acceptar aquesta resolució, per nosaltres tan dolorosa, que de cop i volta anorreava allò que consideràvem element essencial per a donar categoria a la incipient associació. I adolorits i revoltats, haguérem de resignar-nos a veure truncada la nostra obra des dels seus començaments. Profundament apenats, assistírem encara a una nova reunió de futurs socis dels «Amics» en la qual quedaren definitivament aprovats els Estatuts i del tot abandonada la possibilitat de veure reeixir una de les il·lusions més grans de la nostra vida.

Després de tots aquests neguits, es va constituir l'Associació i la Junta Directiva—de la qual formem part des d'aleshores—de la *Rosa d'Honor* no se'n tornà a parlar mai més, ni se n'hauria parlat probablement, si ben aviat i de sobte, un fet transcendental en la Història de Catalunya no l'hagués vingut a treure de la pols de l'oblit en què se la tenia. Aquest fet fou l'esfondrament de la Monarquia i la proclamació de la República. Això ocorria el dia 14 d'abril de 1931.—Com es precipiten els aconteixements!—. Reglamentàriament, el Jurat del Concurs de Pedralbes, es reuneix a la primavera, reunió preliminar de la de tardor, en la qual s'emet el fall, i a conseqüència del canvi de règim del país no es podria comptar amb la medalla del Rei. Calia, doncs, que amb temps es cerqués substitució a aquesta. Es clar que es podia recórrer a crear una altra medalla, però molt atinadament, la Direcció de Parcs Públic de la ciutat que té cura del Concurs Internacional de Roses, comprenent la resonància que en el món de les roses tindria la concessió del premi fill de la nostra iniciativa, va creure que allò que convenia amb urgència era indicar a la Junta Directiva dels *Amics de les Roses* l'oportunitat d'anar resoluts i definitivament a la institució d'aquest premi tan paladejat i discutit com regatejat. I per un acord en ferm de la mateixa, a l'últim vegérem triomfar la nostra idea amb un esplendor que no hauríem esperat mai, car ara s'institueix amb els més grans honors, sota l'alt patronatge de la Generalitat de Catalunya, acompanyant-lo un diploma signat autogràficament per l'Honorable senyor President de la mateixa, amb una subvenció del Departament de Cultura i venia al món amb l'honorós nom amb el qual avui és conegut per tots.

Resoltes feliçment les gestions i els tràmits pertinents per a dotar de les dignitats que acompanyen la *Rosa d'Honor*, s'anà tot seguit a la seva confecció.

Això donà lloc a una extensa deliberació per part dels components de la Junta Directiva, ja que calia elegir model, determinar les dimensions i altres detalls. Cada u de nosaltres tenia la seva predilecció. Confessem la nostra debilitat a haver-nos entossudit adoptar per model una rosa de gran popularitat, però una feliç indicació del Vice-president, senyor Rubió, ens posà unànimament d'acord, escollint per a model la rosa botànica, com a genèrica de tota la gama de roses conegudes. L'elecció fou cosa fàcil a partir d'aquesta suggerència, i el format del conjunt s'acordà atendre's a les característiques de la rosa silvestre.

La *Rosa d'Honor* fou cisellada en els tallers del joier senyor Mercader, de Barcelona, i la Direcció de Parcs Públics en nom del Concurs, va editar un elegant fullet, il·lustrat amb una reproducció d'aquesta obra d'art, acompanyant-la una breu explicació escrita en varis idiomes i profusament repartida entre les persones i corporacions interessades en roses, d'ací i de l'estranger.

Heus ací la breu ressenya històrica d'aquest premi extraordinari, amb la paternitat del qual ens honorem.

No sabem si us haurem satisfet abastament, ni si ens haurem excedit en extensió o pecat per omissió; en tot cas, però, tingueu la certesa que el nostre desig no ha estat altre que el de complaure-us i contribuir a la divulgació de la vàlua moral d'aquest premi, confiant que tots els que ens llegeixin compartiran amb nosaltres la joia immensa del seu triomf; la satisfacció infinita que les primícies de la seva obtenció hagin tan justament correspost a nostre compatriota, i l'esperança que a no trigar veurem com les resplendors de la nostra *Rosa d'Honor* il·luminaran els camins d'Europa, i com immarcescible i majestuosa, refloueix a l'altra banda dels oceans, proclamant per tots els continents la glòria del Concurs de Pedralbes, la de la ciutat de Barcelona i la de la Catalunya dels nostres amors.

JOAN ROS I SABATÉ

El notabilíssim sistema del Pelo Pardi de treballar les terres

La premsa agrària italiana ve ocupant-se d'un quant temps ençà, del nou sistema de treballar les terres inventat per l'enginyer agrònom del Pelo Pardi.

Vint-i-cinc anys de proves i d'assaigs han permès, a l'esmentat tècnic, posar a disposició dels pagesos un mètode senzill, econòmic i pràctic per tal que les feines de remoure les terres les deixin en una disposició per la qual puguin aprofitar les aigües de les pluges, fent que quedin poc menys que vençudes les secades i millorades extraordinàriament les collites, ja que ha estat comprovat en la majoria de casos, que les collites es doblen, tripliquen i fins quadrupliquen, pel sol fet de remoure les terres segons el procediment del Pelo Pardi.

Consisteix aquest mètode, en deixar les terres de conreu, d'una faisó que permeti recollir i emmagatzemar totes les aigües de les pluges en la terra i conservar-hi la humitat convenient per tal que les plantes no sofreixin dels eixuts en els períodes crítics de les estacions seques.

Treballades les terres tal com l'autor del sistema indica, les vegetacions que s'hi confien es desenvolupen amb gran vigoria, i arriben al terme natural d'evolució sense les contrarietats degudes a la falta d'humitat a la qual estan exposades en terrenys de secà.

L'aplicació del sistema s'aconsegueix senzillament amb l'*arada* i un *rascle*, mogut per animals; un material senzill i econòmic i, ademés, no gens complicat, el qual suposa un avantatge enorme, puix totes dues eines de treball són sobradament conegudes pels agricultors.

Amb l'*arada* es remou la terra a més o menys fondària, segons la seva constitució. Després de llaurada, i en això es distingeix el sistema, es passa el *rascle*, el qual s'ha d'enfonsar uns 30 centímetres. Amb la *rasclada* es completa la feina de l'*arada* deixant l'interior de la terra en un estat que pot absorbir les aigües i deixar-les degudament repartides i evitar que es perdin per evaporació.

Són nombroses ja les proves que s'han realitzat a Itàlia del mètode del Pelo Pardi en terres de diferents menes, en climes diversos i per a conreus variats. Tots els assaigs han confirmat la bondat d'aquesta manera de treballar les terres.

No han estat assaigs o proves de laboratori, com podria dir-se, les que s'han fet, ni tampoc no s'han limitat a unes poques hectà-

rees; al contrari, s'han arribat a conrear per aquest mètode, finques de milers d'hectàrees dedicades a prats, a cereals i a plantes industrials, i en tots els llocs s'ha comprovat que els efectes del mètode han promogut plenituds de collites que han impressionat profundament tots aquells que han seguit el procés d'aquesta nova manera de preparar els camps. On sols es recollien 5 quintàs mètrics d'herba, s'ha quintuplicat la producció. S'esmenta el cas d'haver-se pogut recollir 90 quintàs mètrics per hectàrea d'herba en un secà, al primer any de treballar-se la terra pel nou procediment, com també, camps de blat, els quals treballats de la manera ordinària sols donaven, com a màxim, 1 per 1.000 quilos de gra, han arribat als 3.000 quilos amb la pràctica del nou mètode. I com aquests, altres semblants en el conreu de blats de moresc i altres plantes.

Com que el sistema no exigeix noves eines o instruments, puix els que s'empren són la coneguda *arada* i el *rascle*, encara que aquest amb algunes lleugeres modificacions i els avantatges econòmics també són extraordinaris, hom pot suposar que no passaran gaires anys que, a més de les d'Itàlia, siguin les d'altres països les terres en les quals el procediment del Pelo Pardi es posi en pràctica, promovent amb ell, avançaments i avantatges extraordinaris a l'agricultura en general.

VICENS VERDERA

El pugó de les faveres

De les diferents fórmules que s'utilitzen per a combatre el pugó de la favera, es pot recomanar la següent:

Dissoldre 20 grams de sabó moll en 1 litre d'aigua, a la qual s'hi afegeix 1 litre d'alcohol i 10 quilos de carbonat de sosa. Una volta feta la barreja, s'hi incorporen 5 litres de petroli. Es remena bé fins obtenir una crema ben homogènia. Llavors es completa afegint-hi aigua fins obtenir 100 litres del compost.

Amb aquest preparat es polvoritzen les sembres de faves així que es nota la presència de pugons, emprant una màquina de les de sulfatar les vinyes. L'alcohol que s'utilitza és el desnaturalitzat.

Pot convenir repetir les polvoritzacions.

El cultiu de fruiters a Califòrnia

La producció de fruita a Califòrnia és formidable; la seva capacitat productora i empenta comercial la fan arribar per tot arreu, convertint-la en temut competidor. També per a nosaltres ho és; en constatar-ho deixem-nos que fem una mica de digressió històrica. (1)

Avui ja Califòrnia amb la seva producció ens és una forta competidora i foren els catalans justament els primers blancs a colonitzar-la i per tant si els drets històrics valguessin alguna cosa, hauríem d'ésser els que més beneficis treguéssim d'aquella producció.

A la segona meitat del segle divuitè, una expedició de conquesta derivada del virregnat de Mèxic, empenia l'exploració de la costa del Pacífic i cap al nord. Aquesta expedició espanyola (que aleshores duïen sempre acompanyades la creu i l'espasa) tenia en aquest cas per caps a dos catalans: el Pare Serra, mallorquí i Gaspar de Pertolà, nat uns diuen a Girona i altres diuen a Balaguer.

La nostra raça a través d'ells es manifesta i fan una colonització de característiques ben diferents de les de la resta de l'Amèrica llatina. Aquests frares, comanats pel mallorquí Pare Serra, són els primers introductors de les fruites que avui constitueixen la seva gran producció, doncs ja sabeu que l'Amèrica no

tenia cap de les nostres fruites tan avançades. En els seus convents les començaren a

Un fruiterar a Califòrnia

conrear i d'allà s'anaven estenent. Algunes varietats ben bones hi degueren dur que avui amb tants avenços com han fet encara

Poc després es feu la descoberta de l'or a Califòrnia i aquest or que prompte fou acabat, fou l'origen de la seva veritable riquesa. La fama de l'or fou el primer que feu rodar el seu nom pel món i que li va portar riuades de gent ambiciosa i disposada a treballar. Aquesta gent, sobretot els mateixos ameri-

cans vinguts d'altres comarques, menys favorecudes, foren els que obriren l'ull a les meravelloses possibilitats de la producció agrícola. Aleshores, cap a 1860, comença la producció fruitera amb mires industrials i en els 70 anys que segueixen s'hi ha fet la producció major de fruita que ha tingut el món i la més ben preparada tècnicament.

La producció fruitera de Califòrnia és immensa i abassegadora de tots els mercats per apartats que siguin. Com s'ha produït això?

Heu de pensar el meravellós que és que 150 anys enrera a Califòrnia no hi hagués més que fruits salvatges pels boscos, sense ésser coneguts encara ni el préssec, ni la taronja,

ni res dels fruits que avui són el seu orgull. I que 70 anys enrera sols comenci a fer-se alguna plantada comercial emprant les velles varietats procedents d'Europa i seguint els mateixos procediments rutinaris que aquí usaven. I que d'aleshores ençà s'ha-

Recollecció de pomes a Califòrnia

conreen i tenen en gran estima les olives, les figues i els raïms de la varietat dita *Mission*, que és el mot que a Califòrnia empran per a designar aquests convents. I això ho feren catalans.

Fa prop de cent anys que els americans prengueren Califòrnia a Mèxic on pertanyia,

gin posat al davant de tots els països, tant amb la quantitat com amb la tècnica de produir.

Un país en el qual no hi ha més enllà d'uns set milions de pobladors fa la feina de tots els Estats Units que tenen cap a 120 milions d'habitants, i si no tota, la major part.

(1) Conferència del Cicle d'Arbres Fruiters, celebrat a l'Ateneu Santboià.

En efecte, si en fruita com la taronja, les panses, ametlla, préssecs i altres, fa més del 95 per 100 del consum americà, en altres com la poma i la cirera, baixa molt avall, però tot sumat pot comptar-se que hi fa cap un 60 per 100 de la fruita consumida als Estats Units.

Però no és aquesta solament, sinó que a més exporta fruita fresca, seca i en conserva per tot arreu del món en una quantitat que puja avui dia al volt dels 50 milions cada any; 8 milions en fresc, 20 en sec i 20 en conserva.

El que la fruita val als californians en els camps, és a dir, abans no s'han fet despeses de transport o d'industrialització i distribució, es calcula en uns 220 milions de dòlars per any, segons el promedi de la producció en els 5 anys anteriors al 1928.

I en complexitat tampoc cap altre país no l'avantatja, ja que s'hi fan en quantitat des dels dàtils i aguacates de les terres tropicals, fins a les pomes i els gers de les contrades nòrdiques i des dels gínjols, olives, garrofes, pistatjos i altres d'un aprofitament industrial o poc directe, a les maduixes, cireres, figues i altres d'un aprofitament en fresc.

Aquesta complexitat s'explica per dues raons.

Una és la vasta variació de climes de Califòrnia. País allargassat en la costa del Pacífic té climes calents semblants al de Canàries i climes freds, més freds que els de les nostres altes valls dels Pireneus i té zones costeres amb plujositat anual major d'un metre i té valls interiors protegides i seques completament desèrtiques.

I l'altra raó és que essent el Nord Amèrica un estat constituït de les aportacions immigrants de tot arreu, els gustos i demandes del mercat han d'ésser tan variis, que facin possible la sortida a tota mena de fruits.

Cal considerar el mercat privilegiat que Califòrnia ha tingut i té. La població rica i pròspera dels Estats Units cada dia creixent i sempre millorant el seu tipus de vida, ha vingut absorbint i demanant cada dia majors quantitats de fruites per a la seva taula. Mai, fins ara fa poc, no ha deixat de respondre a les intensificades ofertes de la producció.

No és pas que el mercat se'ls dongués fet. Res d'això. Han hagut de desenrotllar tot un sistema per a fer arribar la fruita al consum, ja que per bé que sigui dins els Estats Units

és, però, molt distant de Califòrnia, és a dir, entre Xicago i Nova-York, 5.000 quilòmetres lluny, que sols es guanyen gràcies a un viatge d'un terme mig de 10 a 15 dies de tren de càrrega i amb l'ajut dels perfectes sistemes d'embalatge i de transport.

Encara el voluminós consum actual no se'ls ha entregat sinó després d'estimular-lo amb l'anunci i amb el desenvolupament de nous productes de la fruita intercalables en l'àpat en diverses formes.

Aquesta posició de Califòrnia, enfront del consum yanqui té molts punts de comparació amb la posició dels països mediterranis, de nosaltres, enfront de la població del nord d'Europa.

Nosaltres, naturalment pel clima, som destinats a ésser els proveïdors de la població industrial del nord d'Europa, població nom-

s'han enganyat no quedant-se amb les mitges tintes dels arranjaments i contemporitzacions.

Vol dir encara una notable higiene pública fruitera, ja que nous i organitzats com són, han parat esment a temps a dificultar l'entrada de malures forasteres que no hi han en el país.

Un altre factor i molt important és el de la producció en sèrie. El pagès s'especialitza. El que conrea cotó fa solament cotó i el que fa taronges res més que taronges. No existint encara la petita parcel·lació com aquí i duts per aquesta orientació de la producció especialitzada, es veuen grans plantades d'una sola espècie. Res del que hom veu al Llobregat no pot trobar-se allà. Aquests camps nostres on hi ha pomeres i presseguers i pruneres i nesprers, tot junt si ve al cas, no ho trobareu pas allà.

En comarques especialitzades en una fruita és fàcil trobar hectàrees i més hectàrees tot de poma o préssec o cirera o noguer o el que sigui. En les quals el clima no ha arribat a definir una especialitat, trobareu camps d'una fruita al costat de plantacions d'una altra fruita, però mai les barreges no són al mateix camp. I encara duen aquesta especialització a fer ben poques varietats no més enllà de mitja dotzena per tot el país.

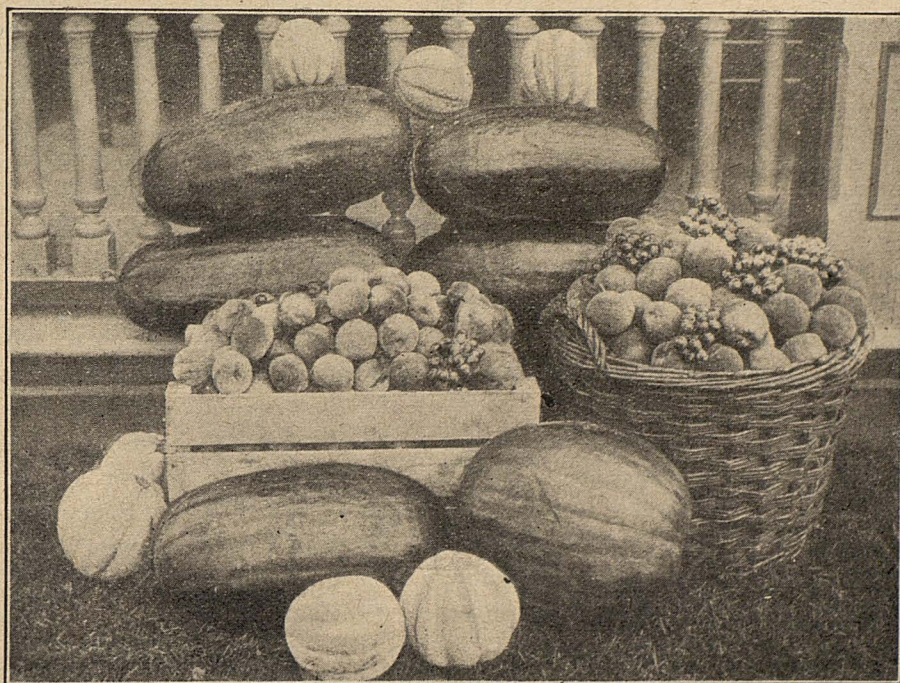
Existeix una formal associació de viveristes productors de fruiters, una de les primeres finalitats de la qual és tenir el arbres registrats i classificats i

solament d'aquests hom pot treure'n emplets. Es una disposició que tendeix a la fixació del tipus.

Aquesta producció així, és la que permet més extensament l'ús de maquinària, tant pel conreu i altres operacions culturals, com per a l'embalatge i demés de la comercialització de la fruita.

La resultant d'això és una producció més uniforme, cosa molt estimada en els mercats i un reduïdíssim cost de producció que la fa introduïble per tot.

Un altre factor importantíssim del desenrotllament agrícola és l'organització comercial. En començar, tots els estaments socials i per tant els governants, compregueren la importància que havia d'assolir la producció de fruita i col·laboraren a desenrotllar-la. Els pagesos s'encarregaren de produir. Tota una gentada ajudà aquesta producció.

Lot demostratiu de les fruites i hortalisses que es cullen a Califòrnia

brosa i rica i amb tipus de vida de consum més elevat que el nostre. Ells no poden abastir llurs necessitats que també han d'ésser cobertes per transports a grans distàncies com a Califòrnia. Nosaltres, però, hi tenim les fronteres, obstacle considerable a l'expansió del comerç.

Un altre factor que ha determinat l'estat actual de la fruiticultura de Califòrnia, és l'ésser un poble nou, sense cap mena de conservadurisme. Això vol dir una pila de coses.

Vol dir no procedir segons una vella rutina que evidentment no pot existir, pel fet que tot ho han començat de nou. Es per tant, un país de productors, immediats receptors de totes els innovacions i millores que es produeixen.

Vol dir una decisió cega a llançar-se a nous conreus igualment que a extirpar-los absolutament tan aviat com comprenen que

Per exemple, els banquers finançaren decidament les plantacions, fent així possible plantacions de centenars d'hectàrees, posades i pujades d'un plegat fins a produir perfectament, ben portades i sense cap conreu intercalat que ajudés a pagar despeses.

Encara subsisteix aquesta col·laboració entre fruiticultors i banquers, tant, que fa un parell d'anys en morir un dels fundadors del Banc d'Itàlia féu una deixa a la Universitat de Califòrnia d'un milió de dòlars per a ésser destinada a l'estudi de l'economia de la producció agrícola.

Poderoses entitats feren el comerç de la fruita i al redós de la producció naixeren grans empreses de conserveria que al cap de poc, amb vida independent, esdevenien amb la pròpia demanda un nou excitant de la producció.

Els ferrocarrils accepten el vagó frigorífic amb parets isolants i amb ventilació forçada i regulable, que és l'únic que s'utilitza en tot temps pel transport de la fruita.

Grans empreses fan la refrigeració en trànsit i encara a tot arreu desenrotllen grans facilitats d'emmagatzematge frigorífic.

Tothom col·labora a la producció i els pagesos cuiden i comprenen que ells mateixos o sinó els comerciants dominats per l'afany de lucre, poden desil·lusionar el consum servint gèneres dolents o irregulars. Per això ells mateixos voten la standardització dels tipus comercials que el govern cuida de fer complir.

I així tenen tipus fixes i obligatoris per a tots, tipus però, que ells mateixos estudiaren primer i convingueren i acceptaren de complir.

Això fa que llur fruita sigui preferida arreu per la seva constant regularitat.

I l'últim factor, el més important i que és determinant i conseqüència de tots els demés, és la perfecció tècnica amb què produeixen.

La riquesa d'aquell país és posada al servei de la tècnica i per això les seves universitats despenen tal suma de diners que aquí ni somniant ens atreviríem afigurar. Califòrnia com és lògic que sigui, té una gran quantitat d'homes de ciència ben pagats sense tenir altra feina, que van estudiant i investigant tots els problemes de la producció de fruita. Aquesta colla dels que investiguen, ve complementada pels que en les escoles ensenyen i encara aquests per uns altres que escampats pels caps de partit judicial, són agents de consultes gratuïtes, amb l'encàrrec d'anar a explicar i aconsellar en els problemes que es plantegen als pagesos. Tot aquest cos de tècnics agrícoles al servei de l'estat, és ben pagat i se'ls hi exigeix que treballin sense que intervinguin en la políti-

ca ni els hi calgui anar a rebre les autoritats i assistir vestits de gala a recepcions i demés com aquí succeeix.

Un cos format per individus, diferents també, però al servei de l'estat, fa la feina de policia de comprovar i exigir que les disposicions de legislació agrària sobre malures, sanitació i demés, siguin acomplertes.

Els investigadors, estudiant la producció per tots els seus caires, han fet més llum en els problemes de la fruiticultura que no s'hi havia fet mai d'ençà que es conreen fruiters i els mestres, junt amb els inspectors, compelleixen a què la nova doctrina sigui aplicada.

Nosaltres, ja que ells estan molt més avançats, hauríem de posar-nos a introduir totes aquelles millores que fossin aplicables, que són moltes.

Una de les funcions dels serveis agrícoles de l'Estat, és la recopilació d'estadístiques. Ells saben exactament les quantitats que encara entren de fruites estrangeres i els fan dir si entren tantes tones d'ametlles o avellanes o el que sigui, podem encara plantar fruiters que facin aquests fruits i no ens calgui importar-los. I veurem, per exemple, notes setmanals de les existències en les cambres frigorífiques de les pomes i peres i notes de les collites i existències estrangeres amb el qual les vendes es poden fer amb més elements de judici.

L'estat actual de la fruiticultura allà, però, és marasme, hi ha excés de producció.

Aquesta anava creixent una mica més ràpida que el consum, però mantenint-s'hi en pau, gràcies als esforços de la distribució propaganda. Però l'excés de demanda dels anys 1916 i 1920, féu els preus tan excepcionalment favorables que es feren molt grans plantades. La guerra fou, doncs, la que va destruir l'equilibri, amb el qual anava augmentant la producció. Aquelles extraordinàries plantades ara comencen a estar en plena producció i els preus han baixat a un nivell ruïnós.

No s'espanten, però. No podent estirar el consum interior, s'encaren amb l'exterior. Aquests darrers anys han dirigit considerables esforços a encarrilar l'exportació cap a Sud Amèrica i cap a l'extrem Orient, és a dir, Xina, Japó, Filipines, India, etc. Això sense descuidar Europa, encara que aquí no confien poder-hi competir gaire en les fruites fresques.

Ells es prometen un gran mercat consumidor a l'Extrem Orient i estudien i investiguen quins gustos i necessitats tenen, a fi de poder-lo conquerir.

A grans trets, doncs, hem assenyalat les característiques que han determinat aquesta gran producció californiana: un gran mercat favorable, una decisió i esperit radicalment innovador dels pagesos, una organització fi-

nanciera, industrial i comercial molt extensa, i una tècnica superior, la més moderna del nostre temps, heus aci allò que ho ha determinat i allò que ens cal a nosaltres per a seguir les seves passes.

I ja que aquest poble nostre és un gran productor de pomes i ja que fa tres o quatre anys es va veure per primera vegada en els nostres mercats, el que podia ésser la competència de Califòrnia amb aquelles enormes quantitats de pomes que es reberen, parlem un xic del conreu i de la producció de la poma d'allà.

La producció general de poma dels Estats Units, diu que val uns 230 milions de dòlars cada any i la terra que hi tenen destinada és de 2.300.000 acres o sigui unes 700.000 hectàrees.

D'aquesta quantitat, cap a 1 per 100 és fet en conserva amb polpa, pujant en 1925 a més de 3.000.000 de caixes; un altre 3 per 100 és assecada, pujant l'any 1923 sobre 13.000 tones; una petita fracció va a vinagres i sidres dolces i gelatines, i la resta es consum en fresc. Del total produït se n'exporta als volts d'un 8 per 100.

En aquesta fabulosa producció, Califòrnia hi pinta poca cosa. La seva producció de poma s'avalua en uns 8 milions i l'extensió que hi té dedicada és d'un 17.000 hectàrees. Encara que sigui així, la seva producció de poma és prou interessant d'ésser considerada pels punts de semblança que tenen les seves condicions amb les nostres.

El seu clima no és pas hàbil per a què s'hi dongui ben bé. Això fa que la seva producció estigui ben localitzada. Té una zona en el Pájaro Valley i una altra a Sebastopol. Totes dues al nivell del mar i sota la influència d'una corrent de boires humides, fan bastant bé la poma. En la primera s'hi donen només que pomes d'hivern grogues, puix que el cel sempre emboirat no donaria gaire color. A Sebastopol s'hi dona en més del 70 per 100 poma Gravenstein del mes de juliol i agost, ratllada de vermell. Aquesta varietat que pel clima calent ve en un temps que tots els Estats Units tenen poca poma perquè la vella s'ha acabat i la nova encara no ha arribat, té una magnífica acceptació.

Aquesta condició, amb relació al nord d'Europa, potser es podria repetir amb nosaltres.

En venir la collita d'aquesta poma d'estiu, n'exporta cap a la resta dels Estats Units uns 2.000 vagons i en canvi per la poma d'hivern no en té prou amb la seva i en rep uns centenars de vagons de fora.

I això és que té algunes altres regions d'elevació d'uns 1.000 metres sobre el mar, molt més fresques i de cel més net que les dues que hem esmentat, en les quals les pomes

d'hivern s'hi donen amb tota la seva bellesa i qualitat.

La poma d'hivern tan bonica que és vengué aquí fa tres o quatre anys, és molt probable que no fos de Califòrnia, sinó dels dos estats veïns que té al nord, de l'Oregón o del Washington, probablement d'aquest darrer. Aquests Estats tenen condicions ideals per a la producció de la poma. Són molt cap al nord i freds, en terres elevades, amb gran radiació nocturna que és el que vol la poma. Aquestes condicions han fet de l'estat de Washington un gran centre productor i exportador a tot Europa.

Les varietats que produeixen són només que una mitja dotzena mal comptada i no pas un centenar com ací succeeix. I les varietats són bones. Si hom compara les varietats d'allà amb les que es produeixen per exemple aquí al Llobregat, no s'arriba a comprendre perquè aquí es produeixen tan males menes. La camosa, la manyaga, la corona, etc., són molt inferiors a la Stayman, a la Jonathan, a la Wendton, etc.

No obstant, que la producció de fruita és al Llobregat potser la millor d'Espanya, podem dir sense voler ferir susceptibilitats i ja ho hem sostingut en diferents articles, que no sabem produir. No produim prou bé i tal com hauríem de fer-ho, mentre no quedi demostrat que en arribar les nostres fruites a Londres, desbanquen les dels altres països. Fins ara han estat les altres que han desbancat les nostres. Ens trobem en condicions suficients per a conquerir aquests mercats i altres, però ens cal produir millor.

Ens atreviríem demanar una vegada més que en fer les plantacions siguin d'una mateixa espècie i no amb les barreges d'arbres tal com es fa avui, que és una dificultat per al cultiu.

* * *

Tornant als californians, direm que planten arbres joves i varietats precoces, que als quatre anys comencen a produir i com que els cuiden bé, als 6 o 8 anys ja cullen fruita en gran.

Fan els tractaments necessaris, amb màquines eficients, no com aquí que o enganyen els arbres o bé ho fan a un cost elevadíssim.

Conreen amb màquina i adoben amb adobs verds.

Cuiden de la fecundació i de la pollinització.

Cullen no massa madur, però fet amb tota cura, el qual segueix en tota la feina del triar i embalar.

Per això usen màquides i dispositius eficients i una volta enllestit s'envia la caixa al mercat o bé a la cambra frigorífica, esperant l'oportunitat propícia de vendre.

Per aquest sistema és com poden vendre

la tona de pomes a raig d'arbre, a 30 dòlars, o bé la caixa de pomes embalades que pesa de 16 a 17 quilograms a un terme mig de 175 dòlars, preu sobre vagó.

El terme mig de les produccions és d'un

24 tones per hectàrea. I d'aquesta manera és com arriben a col·locar fruites en els nostres mercats.

RAMON SALA
Enginyer Agrícola

EL QUE DIU LA PREMSA

L'origen de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre

II I DARRER

Però a aquells bons ciutadans, que aleshores no els va ésser possible, després dels treballs portats a terme, veure fundat un Institut Agrícola per circumstàncies que no han arribat al nostre coneixement, no varen defallir en llur intent, i així és que s'aplegaren i refugiaren a les sales de l'Institut Industrial de Catalunya, acreditada entitat protectora de la indústria i de l'agricultura, fundada l'any 1848, a la qual pertoca l'honra d'haver acollit amorosament, en aquella ocasió, els propietaris rurals, allargant-los-hi una mà amiga.

I aquells terratipents del camp, que no pogueren en 1850 fer sorgir i fruir d'una associació purament agrícola, tornen l'any 1851 a insistir altra vegada, i animats ara d'una forta esperança, empenen coratjosament la tasca de donar vida a un Institut Agrícola, organitzat com el seu benèvol acollidor l'Institut Industrial.

En data 19 de maig de 1851 es va escampar arreu la següent notícia: «El dijous vinent, dia 22, ha de tenir lloc en aquesta capital la gran reunió de propietaris i hisendats per a procedir-se des d'ara a la inauguració de l'Institut Agrícola. No dubtem que quantes persones han estat convidades per assistir a aquesta junta, es faran un deure el concorre-hi, atenent el molt interès que ha de reportar de què quedi definitivament constituïda una societat que, aliena sempre a les qüestions de política, representi d'una manera honrosa i digna als elements de vida i d'expansió que enclou l'agricultura, com la vertadera i principal font de la riquesa pública».

Realment: tal com s'anuncià, tingué lloc la susdita reunió, doncs en 24 de maig de 1851, amb el títol *Instituto Agrícola*, deia el *Diario de Barcelona*: «Su comisión fundadora convocó anteayer a los señores propietarios inscritos en esta Asociación, en el Salón de Agricultura del Palacio de la Excm. Diputación Provincial; hubo bastante concurren-

cia, y fué sobretodo distinguida por la representación de todos y cada uno de los señores asistentes, entre los cuales se notaban los primeros hacendados de esta provincia y algunas de las personas más ventajosamente conocidas por su posición social y sus conocimientos en materias científicas y económicas».

«El señor don José Bertrán y Ros, como presidente de dicha comisión, después de someter a la aprobación de los señores concurrentes las actas de la misma que detalló, manifestó en una brillante improvisación las ventajas que en el orden moral y en el económico podían esperarse de la asociación de los propietarios rurales y los resultados que muy particularmente reportaría de ello la agricultura».

«Observó en fin muy atinadamente que el Instituto que se iba a plantear era ajeno a toda tendencia política y vertió al mismo tiempo la feliz idea de que en el seno de esta asociación, *en política, tirios y troyanos sólo se conocían como hermanos*».

«Fué el discurso del señor Bertrán acogido con generales y señaladas muestras de aprobación y persuadidos los señores concurrentes de que el proyectado Instituto reunía los medios suficientes de existencia, se declaró instalado. Procedióse enseguida al nombramiento de la Junta Directiva. Fué nombrado Presidente el M. I. Sr. Marqués de Alfarrás, que lo es de varias asociaciones y juntas científicas y económicas. Dióse un voto de gracias al señor Presidente de la fundadora don José Bertrán y Ros y a propuesta de algunos señores socios aclamose con general satisfacción al glorioso San Isidro, patrono y titular del Instituto».

L'acta de constitució ja és coneguda, per haver-se publicat al primer Anuari que dit Institut edità l'any 1905, i per ella sabem que van ésser 107 els socis fundadors, entre els quals figuraven quasi tots els que en 1850 intentaren crear-lo.

Així va néixer, en 22 de maig de 1851, aquesta Corporació, que tant ha treballat per a l'engrandiment de l'agricultura catalana i al qual tots els agricultors han de tenir-li una vera admiració i afecte.

Volem recordar que si es va adoptar per

patró a Sant Isidre, el nom oficial de la societat era solament el de *Instituto Agrícola Catalán*, com pot comprovar-se pel seu primer reglament, documentació primitiva i distintiu o segell de l'entitat, al centre del qual hi havia la imatge del sant patró. Després va modificar-se el títol, afegint-hi el nom del seu titular, i el segell distintiu va ésser amb la llegenda *Instituto Agrícola Catalán de San Isidro* i al mig un rusc amb abelles i atributs agrícoles, que és l'actualment en ús. ⁽¹⁾

MIQUEL CODINA I FARRÉ

Revista de l'Institut

Els rabassaires i els remences

L'actual agitació social agrària produïda en diferents comarques catalanes per l'anomenada qüestió rabassaire, fa recordar un altre període de la nostra història caracteritzat per la lluita aferrissada entre senyors i pagesos.

Però és que veritablement hi ha alguna analogia entre un i altre moviment? No. Una sola cosa tenen de comú: l'haver pertorbat fonamentalment la pau de les comarques rurals catalanes. Per això en contemplar l'actual malestar, recordem involuntàriament aquell altre agitat període de la nostra història, en què l'esclau de la gleba lluità per la seva lliberació.

Aquell moviment que propugnava l'abolició de la remença personal i els mals usos, que eren gairebé sempre el seu seguici, fou iniciat ja, abans d'acabar el segle XIV. Data-va, doncs, ja de molt antic l'aspiració dels remences a ésser alliberats de la dura i pesada servitud que per a ells suposava l'obligació de residir perpètuament en el Mas que conreaven, sense poder-lo abandonar mentre el senyor no els hagués redimit d'aquella condició servil. Per això, com tothom sap, eren anomenats pagesos de remença.

Els mals usos, anomenats d'*intestia*, *exorquia* i *cogucia* i, sovint també, encara que no de manera tan constant, l'*arcia* o *arsiba* i la *firma de spoli*, respecte dels quals tantes fantasies i falsedats han fet córrer persones ignorants o, el que és pitjor, mal in-

tencionades, acompanyaven a la remença personal. Naturalment aquestes servituds afectaven pregonament la condició jurídica social del pagès i establien un viu contrast amb els altres pagesos i menestrals no subjectes a la remença personal i demés mals usos, malgrat trobar-se alguns dels primers en superior situació econòmica que molts d'altres. La lluita, per tant, no tenia ni tingué mai caràcter econòmic, sinó únicament jurídic i social.

Això ens prova que hi ha una fonda diferència entre el moviment anomenat rabassaire i el dels remences. El rabassaire vol senzillament apoderar-se de les terres que no són seves o, el que de fet és igual, reduir paulatinament o d'una vegada la renda del propietari fins a fer-la pràcticament nul·la. No es tracta, doncs, en aquest cas, de millorar la situació social o jurídica del rabassaire, reconeixent-li uns drets que no té, ni tampoc d'un ample i generós moviment social de protecció a les classes més desvalgudes de la societat i, encara menys, de la implantació d'uns ideals que, no per considerar-los utòpics i equivocats deixen d'ésser, des del punt de vista dels seus propugnadors, un ideal: em refereixo al a implantació d'un nou sistema social basat en el col·lectivisme o en el comunisme.

Cal assenyalar, a més a més, que molts dels anomenats rabassaires són també propietaris i tots, sense excepció, patrons que exploten pel seu compte les finques que tenen concedides mitjançant contractes d'arrendament, masoveria, parceria o *rabassa morta* i que són ajudats en les seves tasques, quan en les respectives famílies no hi ha prou braços, per mossos o jornalers, ço és: assalariats que es troben en situació econòmica molt inferior a la seva.

Per això un ministre espanyol socialista, en parlar del moviment rabassaire, afirmà, segons diuen, que es tractava d'un conflicte entre propietaris i que per tant als socialistes no els interessava. No són, doncs, els rabassaires i demés pagesos adherits a aquest moviment, la classe més humil i desvalguda de la nostra societat.

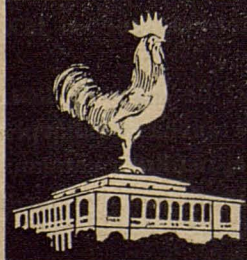
Però si la situació del rabassaire no és socialment, jurídicament i econòmicament la més inferior de la societat actual, la situació jurídica i social del remença, era consi-

derada, i així era de fet i de dret, la inferior d'aquella societat de les acaballes del règim feudal. És natural, doncs, que lluitessin per a l'adquisició d'uns drets que els permetés el lliure desenvolupament de les seves facultats. I tant això responia a la veritat, que una vegada alliberades definitivament de la remença, mals usos i altres pesades servituds, veiérem aquelles famílies de pagesos prosperar, enriquir-se i fins ennoblir-se de tal manera que la major part de les famílies dels actuals propietaris són successors d'aquells antics pagesos de remença.

No és pas aquest el cas dels actuals rabassaires i demés afiliats al seu partit. En efecte, aquests agricultors no estan sota la servitud de ningú; han prosperat i s'han enriquit fins a esdevenir molts d'ells propietaris d'una part de les terres que treballen gràcies a l'excel·lent sistema contractual agrari que els ha permès desenvolupar les seves activitats, lliurement, dignament, sense subjecció a ningú i sense que llur condició jurídica i social fos afectada ni en el més mínim pels contractes establerts amb els propietaris de la terra. Justament aquests contractes han provocat l'admiració i l'elogi de tots els juriconsults i sociòlegs que han tingut ocasió de conèixer-los i estudiar-los. Fins a tal punt és així que tots ells han reconegut que, d'haver estat possible adaptar-los en el moment propici a les regions latifundàries d'Espanya, no s'hauria produït el paorós problema agrari d'aquelles terres, el qual, en definitiva, ha ocasionat, de retop i ben impensadament, amb ocasió dels decrets de revisió de rendes i la violent propaganda contra la propietat i els propietaris de la terra, aquest estat de caòtica agitació a les nostres comarques rurals.

P. NEGRE I PASTELL

Butlletí de la Federació Sindical Agrària

Granja Avícola
Sardanyola (Barcelona)

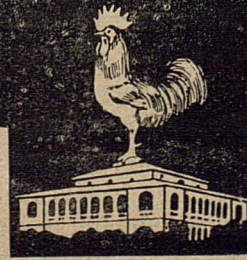
Cordellas

UNICA RAÇA - PRAT LLEONADA (Prat rossa)

POLLETS A 125 PTES. 100. POLLETES DE DOS MESOS, (450 GRAMS), A 5'17 PTES. UNA

Director Propietari: A. M. ALFONSO, Enginyer Agrícola E. S. A. B.

La Granja que ha obtingut millors premis en l'última Exposició "PRAT"

RECERQUES PRACTIQUES

El desenvolupament de la cria de conills

D'encà de la guerra europea, la indústria de criar conills ha pres un increment extraordinari, sobretot a Alemanya, Bèlgica i França.

Per apreciar en certa manera la importància que ha pres la cunicultura a Bèlgica, no més cal fixar-nos, que els rendiments de les cries d'aquests rosegadors, es calculen anualment, en més de vint-i-sis milions de francs.

Si anem a França, el desenvolupament d'aquestes cries, des de la guerra, ha arribat a tal extrem, que es considera com un factor de gran importància per a la regeneració econòmica d'aquest país.

Es de notar, que molts *Chateaux* i altres estàncies senyorials, junt amb l'explotació avícola estan dedicades a aquestes indústries rurals. S'ha de notar que moltes d'aquestes explotacions van a càrrec de la dona, i que són nombroses les senyores d'assenyalada posició social que es distingeixen pel seu entusiasme i activitat en aquests negocis.

França produeix anualment, cent vint milions de pells de conill, que valen més de dos cents milions de francs. Així i tot, té necessitat d'importar d'aquestes pells.

Els mercats de París, sacrificaven diàriament 177.000 conills; l'any 1870, en consumia dos milions i en l'actualitat en consumeixen 100 milions a l'any.

Abans de la guerra, cada setmana França exportava a Anglaterra, 500.000 conills. Solament pel port d'Ostende cada setmana se n'embarcaven 350.000. Per aquest mateix port, i únicament per al mercat de Londres,

la setmana anterior a la de Pasqua, sortien dos cents cinquanta vagons de conills i gallines.

Anglaterra es dedica principalment a perfeccionar les races dels altres pobles. Cria, relativament, pocs conills, però compra tots els que se li presenten. Si Anglaterra no se'ns ofereix com a productor, en canvi cal considerar-la com el major consumidor que es coneix.

Són suficients aquestes dades per a judicar el valor extraordinari que presenta la cria del conill i les possibilitats per a millorar les condicions econòmiques de les gentes de la pagesia.

Contra les formigues

Per a destruir les formigues, una bona manera d'aconseguir-ho, consisteix en injectar als formiguers una petita quantitat de gasolina, tapant-los després, amb una mica de terra.

El líquid es difondeix en els formiguers matant els insectes.

Quan es vol impedir que pugin als arbres, s'enrotllen els troncs amb unes faixes de cotó, que es lliga ben estret a la soca amb un cordill que s'haurà ben impregnat de petroli.

Soldadura ràpida i senzilla

El Laboratori de la revista *Nature* dona la següent fórmula per a soldar els objectes metàl·lics que no han d'anar al foc ni resistir temperatures molt elevades.

Prendre 93'70 parts de sofre i 6'30 de llimadures d'alumini.

L'objecte que s'ha de soldar s'escalfa amb

una candela en el lloc trencat, aplicant-hi la composició, que se li dona forma d'un llapis o bastonet. Amb tot i la poca temperatura, la soldadura queda feta.

Això s'obté perquè el sofre que es fon als 114 graus, es licúa fàcilment i es combina amb el ferro trencat formant sulfur de ferro, que és molt adherent. L'alumini dona a la soldadura un aspecte metàl·lic, de bona vista i priva que es facin esquerdes.

Aquesta soldadura, com que és econòmica i es fon desseguida, permet allargar la durada d'eines i altres utensilis que, d'altra manera quedarien inservibles.

■ ■ ■

La Petunia per a salvaguardar les patates del *Doriphora*

Són ben coneguts els estralls del terrible escarabat del Colorado o *Doriphora*, en els patatars, els quals destrocen en poques hores. Els països que són víctimes del destructor insecte prenen les precaucions més rigoroses per tal de contenir-ne els estralls i se serveixen dels més enèrgics i costosos procediments per a detenir les invasions d'aquest escarabat devorador.

Doncs be, un nou procediment descobert per un rector d'un poble francès, s'ha posat en pràctica amb resultats excel·lents, que amb gran senzillesa i poques despeses neteja les terres del *Doriphora*.

El procediment consisteix en sembrar entre les mates de patateres, *petunies*, a les quals hi acudeixen els insectes abandonant les plantes de la solanàcea, morint als pocs instants.

La troballa esdevingué casualment. L'esmentat eclesiàstic, transplantava unes hermoses *petunies* prop d'un quadre de patateres invadit per el *Doriphora*, quant, amb veritable sorpresa comprovà que els insectes

NITRAT DE XILE

sensacional
rebaixa de preus

consulteu
al vostre habitual
proveïdor

tes, amb molta pressa, deixaven les plantes del tubèrcul, llançant-se damunt les petunies i les devoraven, però que a l'ensem també morien els insectes devoradors.

La nova fou coneguda per la relació que en feu la premsa, i avui, per tot arreu on la

Doriphora es coneix, preserven els patatars mitjançant la sembra de petunies. Hom assegura que l'eficàcia del procediment és completa i que, practicant-lo, la salvació dels patatars, per la destrucció de l'escarabat americà, és indubtable.

NOTES INFORMATIVES

L'exportació de les nostres sals potàssiques

Als Països Baixos s'han començat a utilitzar les sals potàssiques que s'obtenen a les comarques catalanes i és molt afalagador veure com en les seves estadístiques d'exportació hi figura des de l'any darrer, la nostra producció.

La intensificació adquisitiva d'aquell mercat ha pres enguany major importància, fins al punt que el Sindicat Holandès de Potassa fa grans esforços per tal de contrarrestar la competència que li fa la nostra, superior en quant al preu de cost.

Una revista holandesa ja amenaça amb una baixa en els preus d'un 15 per 100, que aquella entitat té el propòsit de portar a terme, rebaixa que s'atribueix exclusivament a la recent importació de les nostres sals potàssiques.

La premsa dels Països Baixos fa un comentari en el qual manifesta que quan a principis de l'any darrer, Polònia s'adherí al conveni de les potasses franco-alemanyes, quedà pràcticament restablert el monopoli d'aquest producte, que abans de la guerra pertanyia a Alemanya. Es diu, però, que aquesta situació ha variat d'ençà que una empresa d'aquí ha iniciat el propòsit d'extreure la potassa, elegint el mercat holandès per a subministrar el nostre producte, elecció encertada, doncs Holanda ocupa el segon lloc entre els països consumidors de potassa, ja que l'any darrer s'hi importà 214.207 tones, i els Estats Units n'importaren 257.111 tones, que és el primer consumidor del món.

S'assenyala com a avantatge, que els nòlits de Barcelona als ports holandesos, són aproximadament els mateixos que des del Rin.

Fins el mes d'abril darrer, exportàrem unes 50.000 tones de sal potàssica en brut,

l'excel·lent qualitat de la qual és elogiada, fent notar la poca quantitat de magnèsia que conté, el qual fa que no s'endureixi durant el magatzematge. Afegeix el comentarista, que la venda als Països Baixos de les nostres sals es realitza en condicions més avantatjoses que no pas les que ofereix el vell Sindicat monopolitzador.

L'empresa que fa la venda del nostre producte, produeix actualment unes 800.000 tones de sals en brut anuals.

La crisi olivarera

Per tal de remeiar la greu crisi que travessa l'olivicultura, amenaçant-la de mort, el Consell Directiu de l'Associació Nacional d'Olivarers d'Espanya, ha estudiat un pla de defensa, el principal instrument del qual seria un organisme social de caràcter obligatori i atribucions molt àmplies per tal d'unir l'esforç i encarrilar l'actuació dels elements interessats en la prosperitat de tan important riquesa.

Davant la insuficiència dels remeis proposats fins ara i sense perjudici de seguir-los defensant enèrgicament davant dels Poders públics, el Consell Directiu de l'Associació ha decidit formular aquest projecte; però com que la representació del Consell es redueix als cultivadors inscrits en les seves llistes, de les quals en són absents milers d'olivarers, ha cregut indispensable obrir una informació pública entregant la seva iniciativa a l'opinió i al vot dels olivarers espanyols, amb l'esperança que ningú no eludirà l'imperiós deure de contribuir a la informació ni utilitzarà la tàctica reproblable d'amparar-se ara en l'anònim de la massa, per després censurar una solució que amb el seu vot hauria pogut impedir i de la qual serà, per tant, plenament responsable.

La informació es concreta sobre el següent problema, base del pla projectat:

¿Seria convenient sol·licitar dels Poders públics la promulgació d'una Llei preceptiva de l'Associació obligatòria, en una sola Entitat, de tots els cultivadors d'oliveres d'Espanya?

La finalitat i les característiques de la nova persona jurídica, serien les següents:

a) Revalorització de l'oli i fixació del seu preu mínim al magatzem, prèvia conformitat oficial i amb severes sancions per als infractors.

b) Cobrament d'un arbitri sobre cada quintà mètric venut, per tal de millorar les condicions facilitant l'exportació, com també per a sufragar les despeses de l'Associació i dels serveis socials.

c) Servir d'organisme a l'Estat per a l'aplicació als oliverers del Crèdit Agrícola, facilitar i estendre l'ús del mateix i aconseguir una ampliació considerable de les sumes destinades actualment pel Ministeri d'Agricultura, al cultiu olivícola.

d) Vigilar i limitar o reduir (si hom ho cregués necessari per a contenir la superproducció), la plantació de noves oliveres.

e) El Consell Directiu o una Comissió del mateix, s'encarregaria de la constitució de la nova Entitat social i de la seva Direcció o Gerència fins que ella després d'enrolar en les seves files a tots aquells que haurien de figurar-hi, procedís per sufragi a elegir els nous organismes directores.

El Consell invita tots els oliverers de la Nació, estiguin o no associats, a què abans del dia 25 del mes actual, exposin per escrit llur opinió sobre el problema. Els escrits s'han de dirigir al senyor President de l'Associació Nacional d'Olivarers d'Espanya, carrer d'Alcalà, número 81, modern, Madrid; i han de contenir les dades següents:

Primera: Nom, cognoms i domicili de l'informador.

Segona: Terme o termes municipals on radiquen llurs olivars.

Tercera: Nombre aproximat d'hectàries que explota.

Quarta: Conformitat o disconformitat d'acord amb la proposta.

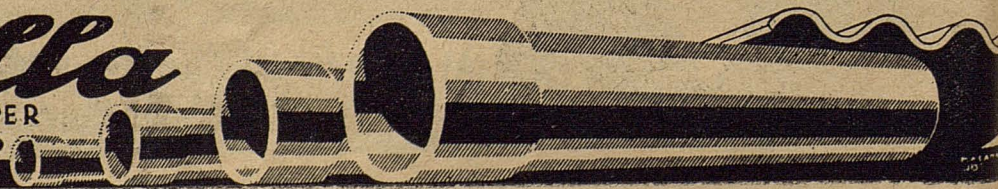
Per tal de facilitar l'estudi i resum de les opinions emeses, es prega als senyors informadors que les exposin amb la major concisió possible.

En virtut del resultat de la informació, el Consell Directiu elevarà als Poders públics

Rocalla
TUBS ESPECIALS PER
A BAIXANTS D'AIGÜES

TELEF. 20768

ROCALLA S.A. CANUDA 2 BARCELONA

la sollicitud projectada o desistirà d'ella.

El Consell podrà interpretar les abstencions com opinions favorables a l'Associació obligatòria en els termes indicats.

El Sindicat Agrícola de Guisona

Heus ací una entitat agrícola que amb justícia podríem qualificar de model o de prototipus.

Aquestes entitats que com la que comentem tenen una organització exemplar, haurien de merèixer els honors del comentari de tota la premsa catalana, per tal que en ésser conegut el seu modelic desenvolupament, servís d'estímul i exemple en benefici de l'economia en els seus diferents aspectes.

Aquest Sindicat ha sobressortit dels demés i té una vida assegurada definitivament per tal com ha sabut seguir una orientació assenyada. Sembla però, que encara no ha arribat al cim de les seves aspiracions.

Aquest Sindicat s'ha distingit dels demés, que han menat una vida plena de fracassos, sabent desistir-se de tota mena de prejudicis i assolint en canvi èxits sense precedents en aquelles activitats dedicades especialment al millorament dels seus associats, com per exemple, amb el seu excel·lent servei d'experimentacions agrícoles, particularment de cereals, a càrrec de l'enginyer agrícola senyor en Josep Pané i Mercè, els assaigs del qual, són importantíssims i de gran eficàcia per a l'ensenyament. L'entitat que comentem ha procurat d'una manera o altre, sigui per iniciativa de les directives o dels seus associats, obtenir els medis positius per tal de defensar els seus drets i interessos, que és la principal finalitat que han de perseguir aqueixa mena d'entitats.

La missió principal d'aquest Sindicat, és exportar i importar productes que han d'adquirir i vendre els seus associats, sien adobs, maquinària, llavors, farratges, etc. Ens han informat d'un exemple que és del tot elogiable i digne d'imitació, el qual consisteix en què, quan fa uns mesos el blat s'havia de vendre a més baix preu que la taxa, la directiva adquirí tot el blat dels seus associats, entregant-los-hi 40 pessetes per quintà mètric a l'acte, venent després llurs existències a un preu molt superior al que hagueren obtingut venent-lo ells.

El nombre de socis que integren el Sindicat Agrícola de Guisona, és actualment de 1.815.

Per al subministre d'adobs (entenent-se de les diferents matèries primes) per a les explotacions agrícoles dels seus socis únicament, adquireix anualment al voltant de 500 vagons.

Notes comercials

L'Oficina Internacional del Vi, xifra en un milió tres centes mil tones la producció mundial de raïms de taula. Els principals països productors, són: Espanya, amb 297

mil; Itàlia, amb 284.000; Estats Units, amb 229.000; Bulgària, amb 100.000; Austràlia, amb 100.000 i França, amb 93.000.

* * *

A Espanya existeixen actualment 20 milions 46.532 caps de bestiar oví o sigui llanar, la qual cosa fa figurar el nostre país en primera línia entre les nacions més productores.

De totes les províncies d'Espanya i de totes les comarques del món, la primera és Badajoz amb una densitat de cent caps de bestiar llanar per quilòmetre quadrat.

La llana merina és d'origen espanyol i és la millor que es coneix.

LLIBRES

LOS PARÁSITOS DE LOS INSECTOS PERJUDICIALES, per Ricard Garcia i Mercet, Professor de Ciències Naturals.

I Volum de 151 pàgines il·lustrades amb 39 gravats. - Salvat Editors, S. A. - Barcelona. Preu, 9 pessetes.

El Manual dedicat als paràsits dels insectes perjudicials, és el primer llibre que es publica sobre aquest particular assumpte. Ha de despertar interès per les aplicacions i els avantatges econòmics que representa, combatre moltes plagues dels vegetals, amb mitjans naturals, poc costosos, fàcils d'aplicar i amb la particularitat que redueixen la intervenció de l'home a la més mínima activitat.

Conèixer els paràsits dels insectes perjudicials, posa els agricultors en condicions altament avantatjoses per a salvar les collites de les escomeses de llurs enemics, com també per a obtenir aquestes produccions en les millors condicions de bondat i economia.

Ha d'interessar, per consegüent, tenir esment de quins són aquests paràsits que vénen a ajudar l'agricultor en els seus afers i treballs professionals.

El llibre aconsegueix aquesta tasca.

En ell es tracten les matèries referents als insectes auxiliars, llurs paràsits, cria, utilització, famílies dels paràsits, seguits dels diferents als quals són específics, podem dir, dels insectes de les plantes més corrents i

generalitzades per llurs aprofitaments i explotacions.

Resumint: un llibre utilíssim, les orientacions del qual convé propagar per la simplificació i avantatges que ha de donar a la penosa i difícil tasca de combatre moltes de les plagues que malmeten els conreus.

Escampat i en contacte amb
--- la terra, el ---

Nitrat de Calç IG

es dissol de seguida amb un mínim d'humitat assegurant bones collites
--- ---

Per a consultes tècniques:

Consultorio Agronómico de la

Unión Química y Lluch, S. A.

Carrer del 12 d'Abril, 2
VALLADOLID

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS PLANQUES ACANALADES DIPOSITIS CANALONS DIPOSITIS PER A AIGÜES PLAQUES DE 40x40cm REVOLTONS

TELEFON: 20768 **ROCALLA S.A. BARCELONA** R. ESTUDIS 14 y CANADA 2

CALENDARI

de sèmres i plantacions de les hortalisses, farratgeres i flors
més generalitzades o conreades a Catalunya

SEMBRES DEL MES DE MARÇ

HORTALISSES

SOTA TENDES O EN LLOC CALENT

	Ptes. 100 grs.
Albergínia morada, llarga	4'50
Albergínia negra, llarga	3'50
Albergínia nana, primerenca	5'00
Albergínia grossa, rodona	6'00
Pebrot nano gros, molt primerenc	2'50
Pebrot primerenc, de Lloret	2'50
Pebrot dolç, de Morro.	2'50
Pebrot dolç gros, de Reus	2'50
Pebrot dolç gros, de Banyà	2'50
Pebrot dolç gros, de Torroella	2'50
Tomàtec molt primerenc, francès.	3'50
Tomàtec primerenc, de Vilaseca	3'00
Tomàtec primerenc, Pometa	3'50
Tomàtec pometa, de Mataró.	3'50
Tomàtec, de Pera	3'50
Tomàtec molt gros, Rosa.	6'00
Tomàtec quatre berles, de Torroella.	3'50
Tomàtec gros, tardà	1'50
Tomàtec de penjar	1'75

A SEMBRAR A PLE AIRE EN CLIMES ATEMPERATS
I EN LLOCS ABRIGATS EN ELS MOLT FRED

Agrelles	1'50
Apit ple, blanc.	1'75
Blanc de Xampinyó	3'00
Bledes, de fulla ampla.	1'00
Borrajia	2'00
Carbassons	1'00
Carbassa francesa de bon gust.	1'25
Carbassa Cabell d'Àngel	4'00
Card ple, blanc, sense espines	3'00
Ceba valenciana	3'50
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arriçat	1'00
Cogombre verd, llarg	2'00
Cogombre petit, Cornichón	2'00

COLS DE FULLA ARISSADA

Col de Milà, de set setmanes, nana	1'75
Col de Milà, Aubervilliers	1'75
Col de Milà, grossa arriçada	1'75
Col de Milà, precoç de Sant Joan	1'75

COLS DE FULLA LLISA

Col de cabdell, Bacalan	2'50
Col de cabdell, Brunswick	2'50
Col de cabdell, Dax	2'50
Col de cabdell, Glòria	2'50
Col de cabdell, Holanda, peu curt	2'50
Col de cabdell, Holanda, tardana	2'50
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa	2'50
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'50
Col de cabdell, Quintal, molt grossa	2'50
Col de cabdell, Sant Dionís	2'50
Col de cabdell, Schweinfurt	2'50
Col de cabdell, York, primerenca	2'50
Col Lombarda, morada, grossa	2'50
Col verda, arriçada, per a brotons	1'75
Col de Bruseles, de cabdell.	1'75

Coliflor d'octubre.	6'00
Créixens d'aigua.	4'00
Créixens d'horta	1'50
Créixens Alenois o Morritort	0'75
Ensiam bleder.	2'00
Ensiam escaroler	2'00

	Ptes. 100 grs.
Ensiam escarxofet	2'00
Ensiam romà, blanc.	2'00
Ensiam romà, negre	2'00
Escarola Cabell d'Àngel (per a collir tendre).	2'25
Espàrreg primerenc	1'00
Espàrreg gros, d'Holanda	1'00
Espinac Viroflay, de fulla molt ample	0'50
Julivert, comú.	0'75
Meló tendral de València, primerenc	1'25
Meló groc de València, primerenc	1'25
Nap fi rodó	1'25
Pastanaga fina, mig llarga	2'00
Pastanaga fina, llarga	1'75

MONGETES PER A MENJAR TENDRES

Nanes Mig-dol, molt primerenques	2'50
Nanes Motxa francesa, molt primerenques	2'50
Nanes Motxa grisa, molt primerenques	3'00
Nanes Motxa vermella, molt primerenques	3'50
Nanes de la Neu, molt primerenques	2'50
Emparradores Avellaneta blanca, primerenques.	2'50
Emparradores Avellaneta negra, primerenques.	3'00
Emparradores Sucre o Llamina, primerenques.	2'50

MONGETES PER A ESGRANAR

Nanes de la Neu, molt primerenques	2'50
Nanes Ganxet d'Alcanar, primerenques.	2'50
Emparradores Avellaneta blanca, primerenques.	2'50
Pèsols d'Austràlia, emparradors	3'75
Pèsols de set setmanes.	3'00
Pèsols de set setmanes, «Selectes»	3'50
Pèsols caputxins o tirabecs, «Banya de be»	4'50
Pèsols caputxins o tirabecs, flor morada	4'50

	Ptes. 100 grs.
Porro blanc, gruixut.	1'00
Porro monstruós o Carentan.	1'75
Ravenet rodó, rosa, punta blanca.	1'00
Ravenet rodó, vermell, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, vermell, punta blanca.	1'00
Ravenet llarg, vermell.	1'00
Remolatxa, fina, morada	1'00
Remolatxa, fina, Cheltenham	1'00
Salsifis blanc	4'00
Síndria, molt primerenca.	1'25
Síndria de Màlaga	1'25
Síndria de València.	1'25
Xicoira	1'75
Xirivia	1'00

FARRATGERES

	Ptes. Un quilo
Alfals, decuscutat, superior	3'25
Carbassa grossa	6'00
Col gegant Cavalier, de fulles llises	8'00
Col gegant de fulles arriçades, Aloma.	11'50
Remolatxa o Bleda-rave, Mammoth	2'00
Remolatxa o Bleda-rave, blanca, mig sucrosa.	2'50
Remolatxa o Bleda-rave, groga	3'50

	Ptes. Un quilo
Sorgo negre, sucros.	1'00
Trèvol, superior	4'50
Trèvol, corrent	3'50
Trepadella, d'un dall	1'00
Trepadella, de dos dalls	1'25

PLANTER DE

	Pessetes el centenar
Carxofes.	10'00
Espàrrecs	7'50
Gerderes.	20'00
Grosellers	70'00
Maduixes, de tot l'any	6'00
Maduixons	6'00

A SERVIR DES DE PRIMER DE MARÇ

Tomaquera nana, de Vilaseca, molt primerenca.	
Tomaquera mig nana, francesa, molt primerenca.	
Tomaquera emparradora, Pometa de Canàries, grossa, primerenca.	
Tomaquera emparradora, Pometa de Canàries, mitjana, primerenca.	
Tomaquera emparradora, Pometa de Mataró, primerenca.	
Tomaquera emparradora, Pometa valenciana.	
Tomaquera emparradora, de Pera.	
Tomaquera emparradora, color de rosa.	
Tomaquera emparradora, de penjar.	

A 16 pessetes el miler

No es serveixen menys de 500 plantes d'una sola mena

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb cromos.	3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb cromos.	5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb cromos.	7 pessetes

ES SEMBREN

Agrostis nebulosa	Lobèlia
Aranyes	Llinet carmesi
Blauets	Malva florida
Carraspica	Moradui
Clàrkia	Nemòfila
Clavells xinesos	Pensaments
Coclearia o prat nevàt	Perpetuïnes
Crisantems	Pèsols d'olor
Esperons (espuelas)	Prat, de flor rosa
Flocs	Resedà
Immortal	Roselles
Lavateres	Silena

ES PLANTEN

CABECES, TUBÈRCULS I ARRELS

	Ptes. 10 cebes
Anèmones dobles	4'00
Begònies	3'50
Crocus	1'50
Ciclamen.	5'00
Dàlies, en quatre colors	7'50
Dàlies, barrejades	5'00
Freessies.	1'50
Gladiols, en cinc colors	2'50
Jacintes d'Holanda, en quatre colors.	7'50
Jonquilles	2'50
Nards (Vara de Jassè)	2'50
Narcisos	3'50
Tulipans dobles, en cinc colors.	3'50
Tulipes fines	2'50

Preus salvant variació o existències. Per les remeses per correu, s'ha d'afegir a l'import de la comanda, 30 cèntims de pesseta per cada fracció de 100 grams i per al certificat 30 cèntims els 500 grams, pes mínim admès per correus. Demaneu preus a l'engròs, a

EL CULTIVADOR MODERN

TRAFALGAR, 76 (Prop de l'Arc del Triomf)
TELEFON 18744 -:- BARCELONA

**TUBS A
PRESSIÓ**

URALITA

BARCELONA. PLAÇA ANTONI LÓPEZ, 15 - TELEFON 16556

EL MERCAT ~ ULTIMES COTITZACIONS

ADOBS

	UNITAT	PESETES
Superfosfat d'os, 18/20 per cent d'àcid fòsfòric i 1/2 per cent de nitrogen	100 quilos	16'00
Superfosfat de calç, 18/20 per cent d'àcid fòsfòric soluble	"	13'50
Superfosfat de calç, 16/18 per cent d'àcid fòsfòric soluble	"	12'50
Superfosfat de calç, 13/15 per cent d'àcid fòsfòric soluble	"	11'65
Sulfat d'amoniac, 20/21 per cent de nitrogen	"	29'50
Nitrat de sosa, 15/16 per cent de nitrogen	"	32'00
Sulfat de potassa, 90/92 per cent, equivalent a 49/50 per cent de potassa pura	"	44'00
Clorur de potassa, 80/85 per cent, equivalent a 50/51 per cent de potassa pura	"	34'00
Matèria orgànica còrnia natural, 10/11 per cent de nitrogen i 2/3 per cent d'àcid fòsfòric	"	38'00
Sulfat de ferro en gra	"	12'50
Nitrat de calç, 15/16 per cent de nitrogen i 28 per cent de calç	"	30'00
Cianamida, 19/20 per cent de nitrogen i 60 per cent de calç	"	38'00

INSECTICIDES I FUNGICIDES

Sofre 99/100 per cent, extra	40 quilos	19'00
Sofre 99/100 per cent, extra fi	"	21'60
Sofre gris o precipitat	"	10'00
Flor de sofre o sofre sublimat	50 quilos	28'00
Sofre de terròs	100 quilos	42'00
Sofre en pans, refinat	"	53'00
Sofre de canó	"	56'00
Sulfat de coure, anglès	"	00'00
Sulfat de coure, país	"	82'00
Acetat de plom cristall	"	230'00
Arseniat de sosa anhidre, 60/63 per cent	"	160'00
Arseniat de plom en pols	"	280'00
Permanganat de potassa	"	500'00
Sosa Solvay	"	35'00
Nicotina 98 per cent	1 quilo	39'00
Sulfat de nicotina 40 per cent	"	18'00

PRODUCTES ENOLOGICS

Àcid cítric cristallitzat estranger	100 quilos	500'00
Àcid tartàric cristallitzat país	"	330'00
Àcid sulfurós anhidre	"	185'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 5 a 20 grams	"	175'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 60 a 100 grams	"	160'00
Lluquets sense degotalls, classe corrent	"	90'00
Lluquets sense degotalls, classe manxega	"	90'00
Lluquets sense degotalls, classe francesa	"	125'00
Albumina de gallina en plaques	1 quilo	20'00
Biosulfít Jacquemin	100 quilos	475'00
Carbó vegetal	"	300'00
Carbó vegetal impalpable	"	75'00
Caseïna pura	"	300'00
Cola de peix Cayenne	1 quilo	26'00
Cola de peix en fideus	"	26'00
Cola de peix Saliànsky	"	100'00
Carbonat de calç (desacidificant)	100 quilos	75'00
Caramel concentrat	"	300'00
Enofosfat bicàlcic	"	115'00
Fosfat amònic	"	250'00
Gelatina plata en fulles primes	"	900'00
Gelatina or en fulles primes	"	975'00
Gelatina Vinocol en fulles primes	"	300'00
Metabisulfít de potassa cristallitzat	"	210'00
Metabisulfít de potassa en pols, anti ferment	"	220'00
Metabisulfít de potassa en líquid	"	100'00
Negre animal en pasta rentat	"	165'00
Osteocola Coignet	"	505'00
Sang cristallitzada	"	785'00
Tani a l'èter pols extra	"	1.700'00
Tani a l'alcohol, pols extra	"	950'00
Tani a l'alcohol agulles extra	"	1.100'00
Tartrat neutre de potassa desacidificant	"	650'00

MATERIES FILTRANTS

Amiant	100 quilos	1.400'00
Cel·lulosa extra forta	"	350'00
Cel·lulosa per a vins licorosos	1 quilo	10'00
Terra d'infusoris	100 quilos	65'00
Terra de Lebrija	"	40'00

CEREALS I LLEGUMS

BEAT		
Forment de Castella	"	52'00 a 53'50
Candeal de la Manxa	"	53'00 a 54'00

	UNITAT	PESETES
Forment de la Manxa	100 quilos	52'00 a 53'50
Aragó	"	55'00 a 00'00
Navarra	"	53'00 a 54'00
Urgell i Vallès	"	52'00 a 53'00
Comarca	"	45'00 a 00'00
Extremadura, blanquet	"	52'50 a 00'00
Cruxer	"	52'50 a 00'00
Semolers d'Extremadura	"	57'00 a 00'00
CIVADA		
Extremadura	"	38'00 a 38'50
Cartagena	"	37'50 a 38'00
ORDI		
Extremadura	"	37'00 a 38'00
Urgell i Segarra	"	37'00 a 38'00
Manxa	"	38'50 a 40'50
MORESC		
Plata disponible	"	53'00 a 54'00
Andalusia superior	"	51'00 a 00'00
ESCAIOLA		
Andalusia	"	56'00 a 58'00
MILL		
Estranger	"	43'00 a 44'00
Comarca	"	44'00 a 45'00
ARRÒS		
Arròs Bomba, primera	"	100'00 a 105'00
Arròs Bomba, segona	"	85'00 a 90'00
Arròs Matisat	"	50'50 a 51'50
Arròs Benlloc, zero	"	49'00 a 50'00
Arròs Floreta	"	51'00 a 52'00
Arròs Selecte	"	53'00 a 54'00
FAVES		
Extremadura	"	00'00 a 00'00
Mallorca	"	45'00 a 46'00
Andalusia	"	48'50 a 49'50
Turquia	"	43'00 a 43'50
Valencianes	"	00'00 a 00'00
Eivissa	"	45'50 a 46'00
Mahó	"	77'00 a 00'00
FAVONS		
Sevilla	"	45'00 a 46'00
Xereç	"	45'00 a 46'00
Marroc	"	00'00 a 00'00
Italians	"	00'00 a 00'00
Xinesos	"	40'00 a 42'00
CIGRONS		
Cigrans Màlaga, fins, números 44 i 46	"	110'00 a 112'00
Cigrans Màlaga de 54 a 56	"	70'00 a 72'00
Cigrans Màlaga de 60 a 62	"	56'00 a 57'00
Cigrans Màlaga de 63 a 65	"	55'00 a 56'00
Cigrans "pelones"	"	52'00 a 70'00
Cigrans Argèlia	"	00'00 a 00'00
Cigrans Castella superiors	"	130'00 a 180'00
Cigrans Castella mitjans	"	140'00 a 150'00
Cigrans moruns, número 29	"	00'00 a 00'00
Cigrans Sauc	"	00'00 a 00'00
Oran mitjans	"	00'00 a 00'00
Oran superiors	"	00'00 a 00'00
MONGETES		
Mongetes València Pinet	"	82'00 a 90'00
Mongetes Tranquillon noves	"	86'00 a 88'00
Mongetes Monquillines noves	"	88'00 a 00'00
Mongetes Mallorca	"	84'00 a 00'00
Mongetes Castella corrent	"	125'00 a 00'00
Mongetes Castella superior garbellades	"	132'00 a 134'00
Mongetes Cocorrosses Castella	"	93'00 a 94'00
Mongetes Cocorrosses Turquia	"	65'00 a 68'00
Mongetes Comarca noves	"	00'00 a 00'00
Mongetes Perles Galícia	"	65'00 a 00'00
Mongetes mitjanes	"	00'00 a 00'00
Mongetes Braila	"	00'00 a 00'00
Mongetes Prat	"	95'00 a 100'00
VECES		
Veces Navarra	"	42'00 a 43'00
Veces Andalusia	"	37'50 a 38'50
ALTRES CEREALS I LLEGUMS		
Ers país	"	37'00 a 38'00
Ers estrangers negres	"	36'00 a 00'00
Fajol	"	48'00 a 00'00
Fesolets estr.	"	00'00 a 00'00
Fesolets Castella	"	88'00 a 92'00
Fesolets Girona	"	130'00 a 132'00
Guixes	"	45'00 a 46'00
Llenties	"	90'00 a 100'00

**DIPÒSITS I
CANALS**

URALITA

FARINES I DESPULLES		UNITAT	PESETES			UNITAT	PESETES
Farina sensera, mitja força	100 quilos	80'00 a 85'00		DE PINYOLA	100 quilos	91'00 a 95'00	
Farina sensera, força	"	95'00 a 100'00		Verd, primera	"	86'00 a 90'00	
Farina extra blanca, superior	"	74'00 a 76'00		Verd, segona	"	100'00 a 00'00	
Farina blanca, corrent	"	71'00 a 72'00		Groc, primera	"	91'00 a 95'00	
Farina Aragó	"	00'00 a 00'00		Groc, segona	"	65'00 a 69'00	
Farina regió	"	00'00 a 00'00		Fermentat	"	78'25 a 82'60	
Número 3, amb sac	100 quilos	46'00 a 48'00		Fosc	"		
Número 4	"	39'00 a 41'00		DE COCO	"	00'00 a 00'00	
Segones	"	35'00 a 37'00		Blanc (en barrils)	"	00'00 a 00'00	
Terceres	"	30'00 a 32'00		Cochín	"	00'00 a 00'00	
Quartres	"	28'00 a 30'00		Palma	"	00'00 a 00'00	
Menut	100 litres	5'00 a 00'00		Extraflor	"		
Segó	"	4'10 a 00'00		DE LLINOSA	"	135'00 a 00'00	
Segonet	"	5'00 a 00'00		Cru (en barrils)	"	143'00 a 00'00	
FARRATGES I PINSOS				Cuit	"	165'00 a 00'00	
Garrofes negres Vinarç, sense sac	42 quilos	10'50 a 00'00		Incolor	"		
Garrofes negres Castelló	"	00'00 a 00'00		SURO			
Garrofes València	"	9'75 a 00'00		Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, primera	El quintà	63'00 a 70'00	
Garrofes roges	"	9'50 a 00'00		Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, segona	"	30'00 a 35'00	
Garrofes Eivissa	"	8'75 a 9'00		Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, tercera	"	15'00 a 20'00	
Garrofes Mallorca	"	7'50 a 00'00		Planxes de suro de 3 a 4 centímetres gruix, primera	"	80'00 a 90'00	
Polpa de remolatxa, país, sense sac	100 quilos	250'00 a 275'00		Planxes de 3 a 4 centim. gruix primera ordinària	"	50'00 a 55'00	
Turtó de coco	"	31'00 a 32'00		Planxes de 3 a 4 centímetres gruix segona	"	25'00 a 30'00	
Farina de llinosa	"	37'00 a 38'00		Planxes de 3 a 4 centímetres gruix tercera	"	15'00 a 20'00	
Alfals primera	"	20'00 a 0'00		VINS			
Alfals segona	"	17'50 a 0'00		Penedès, de 8 a 10 graus	Grau i	Blanc grc sat	
Palla llargueta	"	9'00 a 0'00		Camp de Tarragona, de 9 a 19 graus	càrrega	1'65 - 1'75 - 1'65	
Palla curta	"	9'00 a 0'00		Conca de Barbarà, de 8 a 9 graus	"	1'85 - 2'00 - 1'85	
Fulla d'olivera	"	00'00 a 00'00		Priorat, de 13 a 15 graus	"	1'50 - 0'00 - 1'50	
ALLS FRUITES SEQUES				Vilanova i Geltrú, de 8 a 10 graus	"	0'00 - 2'50 - 0'00	
Alls en forc, Cappares	12 forces	00'00 a 00'00		Igualada, de 8 a 10 graus	"	0'00 - 1'70 - 0'00	
Primeres	"	00'00 a 00'00		Martorell, de 8 a 10 graus	"	1'65 - 1'65 - 0'00	
AMETLLES				Manxa, de 12 graus	"	1'80 - 1'80 - 0'00	
Mallorca propietari, sense tros	100 quilos	330'00 a 00'00		Alacant, de 14 a 15 graus	"	1'70 - 0'00 - 0'00	
Mallorca escollida	"	350'00 a 00'00		Mistela	"	0'00 - 0'00 - 0'00	
Llargueta	"	380'00 a 00'00		Moscateil	"	2'80 - 3'00 - 0'00	
Mollar, amb clofolla	"	165'00 a 00'00		ALCOHOLS			
Gra Esperança primera	"	00'00 a 00'00		Rectificats d'indústria, 96/97 graus	100 graus	254'00 a 00'00	
Comuna	"	340'00 a 00'00		Rectificats de residus vinics, 96/97 graus	"	245'00 a 00'00	
ANÍS EN GRA				Rectificats de vi, 96/97 graus	"	250'00 a 256'00	
Andalusia	"	180'00 a 00'00		Desnaturalitzats 88/90 graus	"	140'00 a 000'00	
Manxa	"	180'00 a 00'00		Destil·lat de brisa	"	00'00 a 00'00	
AVELLANES				Aiguardent de canya, de 75 graus	"	210'00 a 00'00	
Gra primera	"	320'00 a 00'00		TARTRÀ I DERIVATS			
Colliter	"	140'00 a 00'00		Mares de vi, 24/30 graus d'àcid	Grau i	0'85 a 0'00	
Garbellada	"	00'00 a 00'00		Tartrat de calç, 50/52 graus d'àcid	100 quilos	1'60 a 0'00	
Negreta escollida	"	150'00 a 150'00		Tartrà de brisa, 55/60 graus d'àcid	"	1'55 a 0'00	
CACAUETS				VINAGRES			
Tres grans blanc primera	"	110'00 a 00'00		CLASSE CORRENT			
Tres grans segona	"	00'00 a 00'00		Daurat	Hectolitre	30'00	
Dos grans blanc primera	"	110'00 a 00'00		Prior	"	40'00	
Dos grans vermells	"	00'00 a 00'00		2 en 1	"	50'00	
Esclofolats	"	00'00 a 00'00		CLASSE VELLA			
COMINS				Daurat	"	80'00	
Del país	"	200'00 a 00'00		Prior	"	80'00	
LLOBINS				2 en 1	"	125'00	
Llobins número 1	"	50'00 a 00'00		CLASSE CORRENT			
Llobins número 0	"	85'00 a 00'00		De 5 graus	"	30'00	
Llobins Albucemes	"	140'00 a 00'00		De 6 graus	"	35'00	
NOUS				De 7 graus	"	40'00	
Escollides	"	00'00 a 00'00		ANIMALS I LLURS PRODUCTES			
Corrent	"	00'00 a 00'00		BOVÍ			
PÈSOLS				Bous del país	El quilo	2'20 a 2'40	
Sencers	"	95'00 a 105'00		Vaques del país	canal	2'20 a 2'40	
PINYONS				Vedelles gallegues	"	3'30 a 3'45	
Castelles	"	440'00 a 00'00		Vedelles de llet del país fins a 100 quilos	"	3'50 a 3'80	
SAFRANS				Estagues fins a 150 quilos	"	3'25 a 3'50	
Selecte	"	200'00 a 00'00		Estagues des de 150 quilos	"	2'80 a 3'10	
Superior Estat	"	190'00 a 00'00		PORQUÍ			
Aragó	"	140'00 a 145'00		Del país blancs	"	3'70 a 3'90	
XUFLES				Valencians blancs	"	3'70 a 3'90	
Escollides	"	125'00 a 00'00		Extremenys	"	3'10 a 3'15	
Colliter	"	40'00 a 00'00		Mallorquins	"	3'10 a 3'15	
OUS				CAVALLAR			
Fayum	El cent	12'00		Cavalls grossos, a ull, segons siguin	"	(Variació)	
Maçagan extra	"	00'00		LLANAR			
Eivissa	"	18'00		Anyells aragonesos, de 7 a 9 quilos	"	4'20 a 4'30	
Mahó	"	19'00		Anyells aragonesos, femelles	"	4'40 a 4'50	
Empordà	"	20'50		Lletals aragonesos	"	4'75 a 4'90	
Mallorca	"	19'00		Moltons extremenys, de 12 a 14 quilos	"	0'00 a 0'00	
Vilafranca	"	23'50		Ovelles extremenys, de 10 a 12 quilos	"	0'00 a 0'00	
Turquia	"	17'00		Anyells extremenys, esquilats	"	0'00 a 0'00	
França	"	00'00		Anyells extremenys, femelles esquilades	"	0'00 a 0'00	
Suïssa	"	00'00		Moltons extremenys, llana	"	0'00 a 0'00	
Polac	"	17'00		Anyells manxecs, vena	"	0'00 a 0'00	
D'OLIVA OLIS				Anyells manxecs, capats	"	0'00 a 0'00	
Corrent bo, taxat	100 quilos	199'50		Anyells manxecs, femelles	"	0'00 a 0'00	
Corrent superior	"	178'00		Moltons castellans, de 12 a 14 quilos	"	4'10 a 4'20	
Classe fina	"	209'00		Ovelles castellanes, de 11 a 13 quilos	"	4'30 a 4'40	
Classe fina extra	"	220'00		Anyells castellans	"	3'50 a 3'60	
				Anyells castellans, femelles	"	4'10 a 4'20	
				Moltons segurenys	"	0'00 a 0'00	
				Ovelles femelles	"	4'00 a 4'10	

Rocalla

**MATERIAL
PARA TECHAR**
ROCALLA S.A. RAMBLA ESTUDIOS, 14 Y CANUDA, 2 -
BARCELONA

Llavors d'Hortalisses

	100 grs. Ptes.	Un quilo Ptes.
Agrelles	1'50	20'00
Albergínia morada llarga	4'50	40'00
Albergínia negra llarga	3'00	25'00
Albergínia nana, molt primerenca	5'00	45'00
Albergínia molt grossa, rodona	6'00	50'00
Albergínia montruosa de Nova York	6'00	50'00
Api ple blanc	1'75	15'00
Bleda, fulles amples	1'00	9'00
Bleda, fulles verdes	1'00	9'00
Borratxa	2'00	18'00
Bròquil blau de Santa Teresa	2'50	20'00
Bròquil blanc primerenc	2'50	20'00
Bròquil gros de Nadal, morat	2'50	20'00
Bròquil mig blanc de Sant Andreu, primerenc	2'50	20'00
Bròquil romà de Quaresma	2'50	20'00
Bròquil gros blanc, tardà, de Sant Isidre	2'50	20'00
Carxofa grossa de Laón	6'00	50'00
Carbassa francesa, del bon gust	1'25	10'00
Carbassa Cabell d'Angel	4'00	30'00
Carbassa vinatera o de Pelegri	10'00	
Carbassons	1'00	9'00
Card ple blanc	3'00	25'00
Ceba blanca, primerenca, de la Reina	3'50	30'00
Ceba blanca grossa, primerenca	3'50	30'00
Ceba blanca grossa, francesa, tardana	2'50	20'00
Ceba vermella Campeny, molt primerenca	3'50	30'00
Ceba vermella de cabessar	1'75	16'00
Ceba vermella llarga, de Vic, primerenca	2'00	18'00
Ceba valenciana, per a l'exportació	3'50	30'00
Cibulet	5'00	45'00
Cerfull comú	1'00	8'00
Cerfull molt rissat	1'00	8'00
Cogombre llarg, verd.	2'00	18'00
Cogombre petit, Cornichon	2'00	18'00
Col de Milà Aubervilliers	1'75	15'00
Col de Milà grossa, rissada	1'75	15'00
Col de Milà precoç, de Sant Joan	1'75	15'00
Col de Milà, de set setmanes, nana	1'75	15'00
Col de Nadal	2'50	20'00
Col de capdell, Bacalàn.	2'50	20'00
Col de capdell, Brunswick	2'50	20'00
Col de capdell, Dax.	2'50	20'00
Col de capdell, Glòria	2'50	20'00
Col de capdell, Holanda, peu curt	2'50	20'00
Col de capdell, Holanda, tardana	2'50	20'00
Col de capdell, Joaneta o Nantesa	2'50	20'00
Col de capdell, Mitra o Cor de Bou	2'50	20'00
Col de capdell, Quintal, molt grossa	2'50	20'00
Col de capdell, Schweinfurt	2'50	20'00
Col de capdell, Sant Dionís	2'50	20'00
Col de capdell, York, primerenca	2'50	20'00
Col de capdell, Lombarda, morada, grossa	2'50	20'00
Col de Brusselles	1'75	15'00
Col verda de brotò.	1'75	15'00
Col gegant farratgera, Cavalier	1'00	8'00
Col gegant farratgera, de fulles rissades	1'25	11'50
Coliflor extra primerenca	6'00	50'00
Coliflor de Nàpols, primerenca	3'50	30'00
Coliflor de Nàpols, tardana	3'50	30'00
Coliflor de Nàpols, molt tardana	3'50	30'00
Colinap (Napicol) blanc, Champion	1'00	9'00
Creixens Alenois o morritort	0'75	7'00
Creixens d'aigua o de font	4'00	35'00
Creixens d'horta	1'50	14'00
Escalunyes.	0'75	5'00
Escarola rissada, de fulla doble	1'25	11'50
Escarola rissada, cor ple	1'25	11'50
Escarola molt rissada, Cabell d'Angel	2'25	20'00
Escarola blanca, fulla d'enciam	1'25	11'50
Espàrrrec gros d'Holanda	1'00	9'00
Espàrrrec d'Argenteuil, primerenc	1'00	9'00
Espinac monstuós de Viroflay	0'50	3'00
Enciam de capdell, de les quatre estacions	2'00	17'50
Enciam de capdell, Batavia	2'00	17'50
Enciam de capdell, Rei de Maig	2'00	17'50
Enciam de capdell gros, d'hivern	2'00	17'50

	100 grs. Ptes.	Un quilo Ptes.
Enciam de capdell escaroler o català	2'00	17'50
Enciam de capdell, Trocadero, per a l'exportació	2'00	17'50
Enciam romà, llarg, blanc	2'00	17'50
Enciam romà, llarg, verd	2'00	17'50
Faves quarentenes, molt primerenques		4'00
Faves primerenques, blanques		2'50
Faves primerenques, morades		2'50
Faves grosses, de Mahó, tardanes		1'50
Julivert comú	0'75	6'00
Julivert fulla molt rissada	0'75	6'00
Meló de la Guatlla, primerenc	2'00	18'00
Meló valencià tendral, primerenc	1'25	10'00
Meló valencià groc, primerenc	1'25	10'00
Meló valencià, tardà	1'25	18'00

MONGETES

PER A MENJAR, TENDRES

Terreres, Mig-dol, molt primerenques	2'50
Terreres, Negra de Bèlgica, molt primerenques	2'50
Terreres, Motxa vermella, primerenques	3'50
Terreres, Motxa grisa, primerenques	3'00
Emparradores, Avellaneta blanca, primerenques	2'50
Emparradores, Avellaneta negra, primerenques	3'00
Emparradores, Avellaneta vermella, mig prca.	2'50
Emparradores, Incomparable o Cuc francés, pr.	3'50
Emparradores, Sucre o Llamina, molt prim.	2'50
Emparradores, Garrafal morada, bisbes, mig pr.	2'50
Emparradores, Custòdia o Floreta, tardanes	0'00
Emparradores, Romana o Facciosa, tardanes	2'50

PER A DESGRANAR

Terreres, Ganxet d'Alcanar, molt primerenques	2'50
Terreres, Manresana, primerenques	2'50
Emparradores, Rènegat blca., mig primerenques	0'00
Emparradores, Carai, tardanes	2'50
Emparradores, Ganxet, tardanes	2'50
Emparradores, Sastre de la Costa.	2'50
Emparradores, Garrofé valencià, gra molt ample	4'50
Nap de taula, blanc, rodó	1'25 12'00
Nap de taula, blanc, llarg	1'25 12'00
Nap de taula, blanc, mig llarg (nap de moda).	1'25 12'00
Nap de taula, groc, rodó	1'25 12'00
Nap de taula, llarg, negre	1'25 12'00
Pastanaga de taula, llarga	1'75 15'00
Pastanaga de taula, mig llarga	2'00 17'50
Pebrot, mata baixa, gros, molt primerenc	2'50 20'00
Pebrot, gros, de Lloret, mig primerenc	2'50 20'00
Pebrot, gros, de banya	2'50 20'00
Pebrot, gros, de morro	2'50 20'00
Pebrot, molt gros, de Reus	2'50 20'00
Pebrot, molt gros, de Torroella	2'50 20'00
Pèsols Austràlia, mata baixa	3'50
Pèsols Austràlia, emparradors	3'75
Pèsols setsetmaners, mata baixa	3'00
Pèsols setsetmaners "Selectes", mata baixa	3'50
Pèsols caputxins, banya de bè	5'00
Pèsols caputxins, flor violeta.	5'00
Porro gros, blanc	1'00 9'00
Porro monstrosos, de Carentan	1'75 16'00
Ravenet rosa, rodó, punta blanca	1'00 8'00
Ravenet vermell, rodó, punta blanca	1'00 8'00
Ravenet vermell, llarg	1'00 8'00
Ravenet rosa, mig llarg, punta blanca	1'00 8'00
Ravenet vermell, mig llarg, punta blanca	1'00 8'00
Remolatxa fina, morada	1'00 8'00
Remolatxa fina Cheltenham	1'00 8'00
Selsifis blanc	4'00 35'00
Síndria molt primerenca	1'25 10'00
Síndria de Màlaga	1'00 9'00
Síndria de València	1'00 9'00
Tomàtec de Vilaseca, molt primerenc	3'00 25'00
Tomàtec Pometa, gros, primerenc	3'50 32'50
Tomàtec Pera, gros, tardà	3'50 32'50
Tomàtec rodó, llis, gros, tardà	1'50 12'50
Tomàtec de penjar	1'75 16'00
Xicoira arrel grossa, de Brusselles	1'75 15'00
Xirivia	1'00 7'50

Correspondència, comandes i girs: EL CULTIVADOR MODERN. - Trafalgar, 76. - Telèfon 18744. - BARCELONA

Llavors de Farratgeres

	Un quilo Ptes.
Agrostis	7'00
Aira flexuosa	5'00
Alfals fulla ampla, decuscutada, superior de Múrcia	3'50
Alfals de fulla ampla, decuscutada, primera	3'50
Alfals de Provença	4'00
Alfals Lupuli (Minette)	3'50
Alfals rústec (Mielga)	4'00
Alopecuro	8'00
Argelaga	15'00
Bersim	2'00
Bromo de prats	4'50
Carbassa molt grossa	6'00
Cinossuro de prats	10'00
Civada fromental	4'00
Colinap	9'00
Col gegant, fulles llises, Cavalier	8'00
Col gegant, fulles rissades	11'50
Colça	2'50
Dactilo aglomerat	4'00
Festuca pratensis	7'00
Festuca ovina	10'00
Fleo de prats	4'00
Girasol gran	2'50
Holcus llanós	4'00
Lotus comú	10'00
Moresc gegant Caragua groc	1'50
Melilotus de Sibèria	2'50
Moha d'Hongria	2'00
Mostassa blanca	2'50
Nap suec, molt gros, rodó	5'00
Nap suec, molt gros, mig llarg	5'00

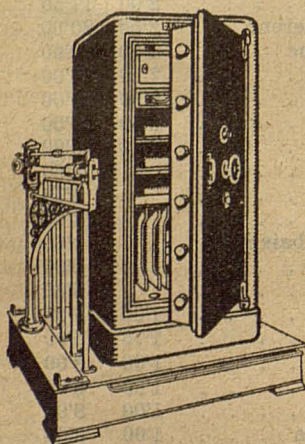
	Un quilo Ptes.
Nap suec, molt gros, llarg	6'00
Nyàmars	1'25
Pastanaga farratgera, groga	7'50
Pastanaga farratgera, blanca	7'50
Pèsol farratger	1'50
Pimpinela o trepadella rústega	4'00
Poa de prats	6'50
Rave gros o de bou	4'00
Ray grass, anglès	2'50
Ray grass d'Itàlia	2'50
Remolatxa (bleda rave) rosa Mammoth	2'00
Remolatxa (bleda rave) vermella	3'00
Remolatxa (bleda rave) groga	3'50
Remolatxa (bleda rave) blanca, mig sucrera	2'50
Remolatxa sucrera	2'50
Serradella anual	2'00
Sorgo negre sucrat	2'00
Sulla desclofollada	7'50
Trèvol vermell o violeta	4'50
Trèvol anyal, fè o fenc	3'00
Trèvol nano, blanc	10'00
Trèvol híbrid	6'00
Trèvol de les sorres (Anthyllis vulnerària)	7'00
Trèvol d'Alexandria o Bersim	2'00
Trepadella d'un dall, els 100 quilos	100'00
Trepadella de dos dalls, els 100 quilos	100'00
Vessa farratgera, peluda	2'50
Xicoira d'arrel grossa	15'00
Xirivia	8'50
Llevors per a prats, en barreja	3'00
Llevors de gramínees, en barreja	2'00

Correspondència, comandes i girs: EL CULTIVADOR MODERN. - Trafalgar, 76. - Telèfon 18744. - BARCELONA

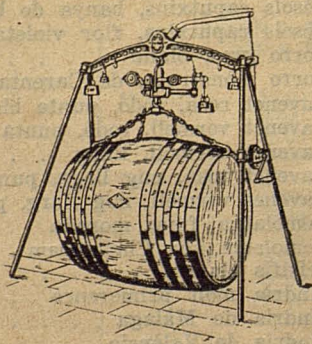
Arques i Bàscules

ARISÓ

EL GRAN PREMI i Medalla d' Or
Exposició Internacional Barcelona

DEMANI
Catàlegs i preus

Bàscules per a autocamions i tot comerç
Arques nou sistema contra foc i "soplete"

Sans, 12. BARCELONA Tel. 30226

PREPARADOS EXCELENTES PARA LA VETERINARIA

D. MÈRE DE CHANTILLY
DANIEL ROBERT - Clarís, 72 - BARCELONA

CONILLS GEGANTS D'ESPANYA

Gris - llebra i blancs

Puresa de raça :- Alta Selecció

CUNICULTURA SELECTA - Llinàs del Vallès

**QUINTA
EDICIÓ**

Forma un volum en octau de 368 pàgines, més de 40 gravats, 8 làmines en negre fora de text i vuit pàgines en les quals, sobre magnífic paper estucat es reproduïxen, a tot color, bellíssims exemplars de setze races de conills. Coberta a 2 tintes.

Per **Ramon J. Crespo**

Professor d'Avicultura
i Cunicultura

En **CONEJOS Y CONEJARES**, trobareu tot el que necessita saber tot bon criador d'aquests productius rosegadors. Els títols de les matèries que desenrotlla extensament i documentadament, donen idea del que és el llibre:

I.—Origen del conill.—II. Breus nocions sobre Anatomia i Fisiologia cunicular.—III. Com començar la cria de conills.—IV. Allotjament.—V. Alimentació.—VI. Reproducció.—VII. Els llodrigons.—VIII. Races principals de conills.—IX. Patrons vivents de cada raça.—X. Cobaies o conillots d'Indies.—XI. Comptabilitat del coniller.—XII. Regles per al criador.

La quarta edició és molt més extensa que les anteriors. El text, clar, plaent i senzill, està complementat per la imatge artística, còpia fidel de la realitat.

PREU DE L'EXEMPLAR: 8 PESSETES

Per 8'50 pessetes es trameta per correu certificat.

EL CULTIVADOR MODERN — Trafalgar, 76

Telèfon 18744 - BARCELONA

Pugons - Erugues

ELS DESTRUIREU DE MANERA SORPRENENT AMB

NICOTINA INSECTICIDA LA ESTRELLA

· MARCA ·

REGISTRADA

VERÍ

Màximes concentracions-Preus mínims

S'expèn en tres formes: NICOTINA PREPARADA "LA ESTRELLA", a la qual sols s'hi ha d'afegir aigua. NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", la qual té 97 per 100 de substàncies actives. Sulfat de NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", la qual té, si més no, el 40 per 100 de substàncies actives.

Alerta amb les imitacions que ho imiten tot, però no la qualitat.

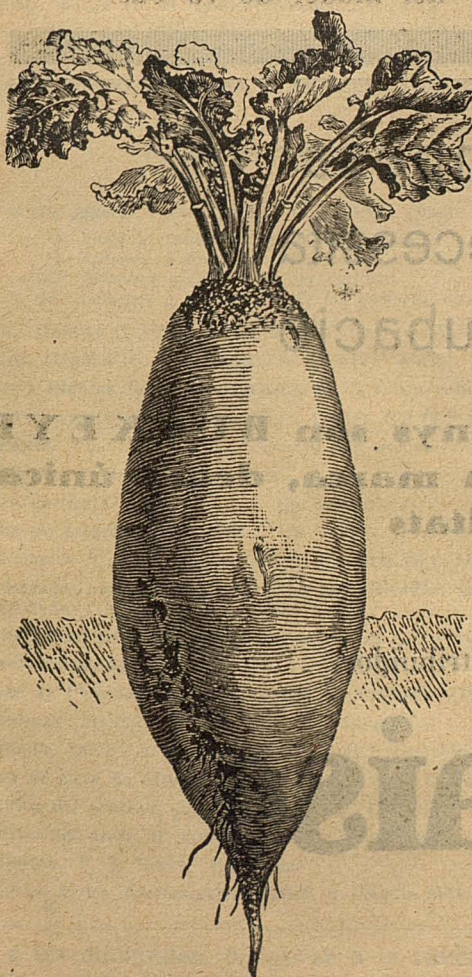
Comercial Anònima Vicens Ferrer. - Societat Anònima de Drogueria Vidal i Ribes, Plaça del Born, 8 i Hospital, 2. - Soler i Mora, Jaume I, 18. - Establiments Dalmau Oliveras. - Ignasi Conillas, Llúria, 11.

BARCELONA: Miquel Casals, Llaveneres. - S. Suñé Ribera, Lleida. - Fill d'Angel Ferrer, Manresa. - Francesc Miró, Martorell. - Josep Antic, Mataró. - Martí Fité, Mataró. - Rosend Fises, Prat de la Riba, 18, Sant Boi. - Francesc Coll, Sant Sadurn de Noya. - Cooperativa del Sindicat Agrícola, Teià. - Josep Rovira, Casa Vicentó, Vilafranca del Penedès. - Lluís Font, Vilassar de Mar.

VENDA A L'ENGRÓS:

FRANCESC NUBIOLA. - Corts, 648, pral., 1.ª (xamfrà Claris)
Telèfon 11087 - BARCELONA

Remolatxa Farratgera

Remolatxa gegant Rosa Mammouth. De rel llarga, coll ample. Emergent de la terra en les seves tres quartes parts. Pell rosa, carn blanca, fullatge abundós. De molt bona conservació. Assoleix desmesurats tamanys en terrenys solts i silfics. Pessetes, 2 el quilo.

Remolatxa gegant roja. De forma cilíndrica. Obtusa de la part colgada, coll gris i carn blanca. De mitjana conservació. Pessetes, 3'50 el quilo.

Remolatxa gegant groga. De forma ovoide molt allargada. Surt de la terra en les seves quatre quintes parts. Coll verdós, pell groga, fosca i llisa, carn blanca. Molt productiva i de bon rendiment. Pessetes, 3'50 el quilo.

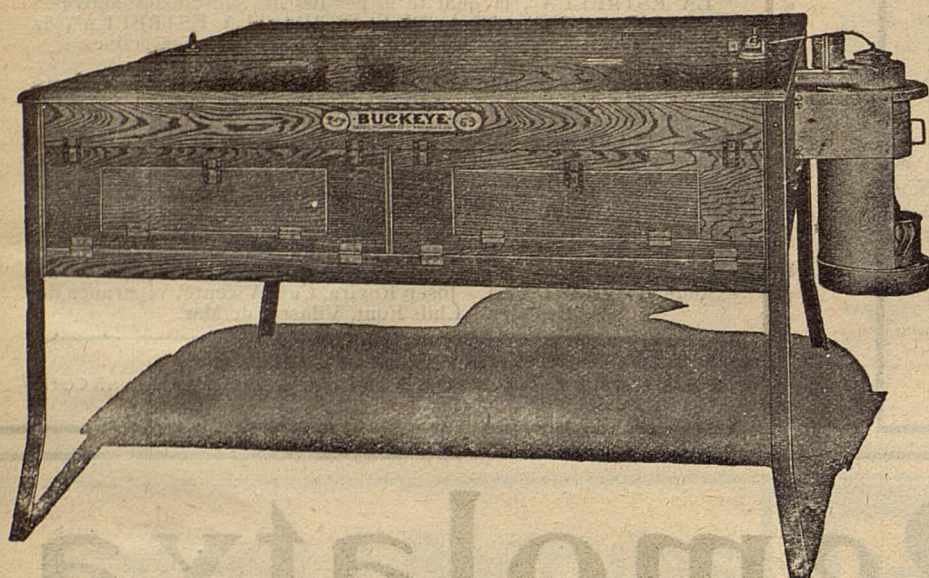
Remolatxa gegant blanca mig sucrosa. De coll vert. Sobresurt en les seves tres quartes parts de la terra. Carn blanca. Fullatge abundós. No li convenen els terrenys excessivament humits. Molt fàcil d'arrencar. Molt bona conservació. Pessetes, 2'50 el quilo.

EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 - Telèfon 18744 - BARCELONA

Buckeye

Construïda
a Espanya

<u>Cabuda - Ous</u>	<u>Pessetes</u>
75	225
150	400
286	550
400	725
576	900
1200	2100
1728	2600

Amb volteix automàtic, a excepció
del model de 75 ous

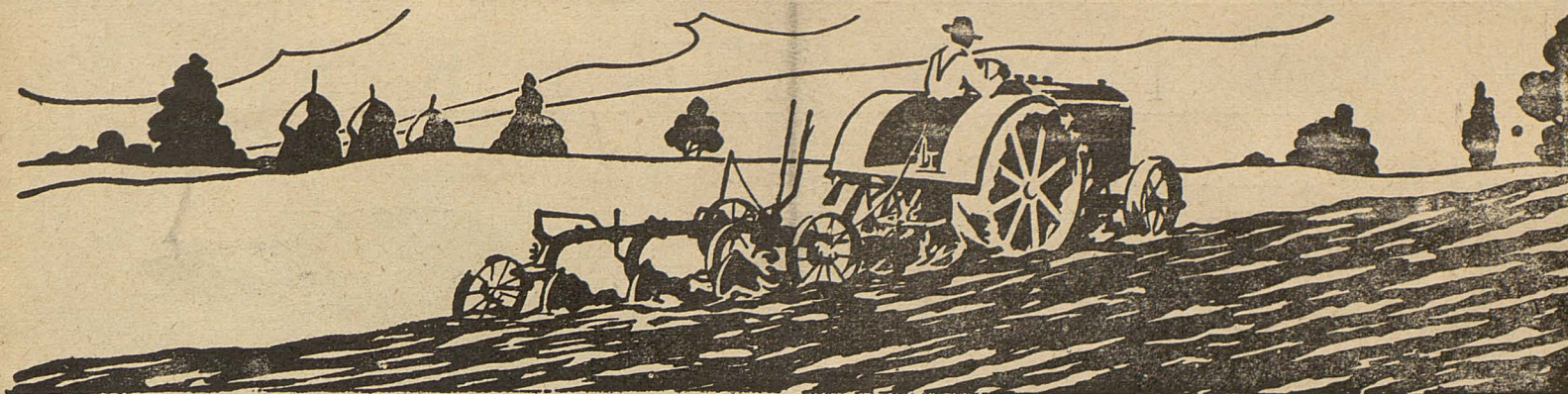

Es la marca que s'ha imposat
Es la incubadora que vostè necessita
Es l'última paraula en incubació

De cada cent incubadores en ús, vuitanta el menys són BUCKEYE, el qual demostra l'èxit que ha obtingut aquesta marca, degut únicament als seus excel·lents resultats

Sol·liciteu catàleg i detalls gratuïtament, al distribuïdor

Granja Paraiso
Arenys de Mar
(Barcelona)

IMPORTANTS OBRES D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSBERGER (C.). Un volum.	16,50 ptes.
Botànica agrícola. SCHRIBAU (E.) i NANOT. Un volum.	En premsa n. e.
Química agrícola (<i>Química del Suelo</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	29 ptes.
Química agrícola (<i>Química vegetal</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	31 ptes.
Entomologia y Parasitologia agrícolas. GUÉNAUX (2. ^a ed.). Un volum.	En premsa.
Microbiologia agrícola. KAYSER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Hidrologia agrícola. DIÉNERT (F.). Un volum.	15,50 ptes.
Meteorologia y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum.	15,50 ptes.
Análisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Higiene de la granja. REGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Geologia agrícola. CORD (E.). Un volum.	15,50 ptes.
Previsión del tiempo. SANSON. Un volum.	En premsa.
Ornitologia. C. GUÉNAUX. Un volum.	En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL i VILÀ. Es publica per fascicles. Publicat el volum primer (que consta de tres fascicles).	67 ptes.
Publicats demés els fascicles 4. ^{art} i 5. ^o (del volum II). Cada fascicle.	20 ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum.	21,50 ptes.
Anatomia Veterinaria. S. SISSON. Un volum ilustrat.	En premsa.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum.	11 ptes.
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	8 ptes.
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÁS (B.). Un volum.	26 ptes.
El Crédito agrícola cooperativo. R. DE RODA i JIMÉNEZ. Un volum.	9 ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2. ^a edició). Quatre volums:	
I. Suelo y mejoramiento de las tierras.	15,50 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos.	15,50 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos.	14,50 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.	14,50 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum.	17,50 ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Silvicultura. FRON (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum.	16,50 ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum.	16,50 ptes.
La Mimbrera (<i>Cultivo y aplicaciones</i>). LEROUX (E.). Un volum.	14,50 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum.	14,50 ptes.
Cultivos meridionales. RIVIÈRE (CH.) i LECQ (H.). Dos volums.	32 ptes.
Tratado de Patología y Terap. vegetales. FERRARIS (T.). Dos volums.	85 ptes.
Olivicultura. MAKUEL PRIEGO (J.). Un volum.	11 ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTÁIN (J.). Un volum.	7 ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (F.). Un volum.	13 ptes.
El cultivo del azafrán. JUAN BTA. LLORCA. Un volum.	En premsa.
El cultivo del arroz. R. FONT DE MORA. Un volum.	En premsa.
El Alforfón. F. J. RIERA. Un volum.	14 ptes.
Los parás. de los insectos perjudiciales. R. GARCÍA MERCET. Un volum.	9 ptes.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums.	32 ptes.
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum.	17,50 ptes.
Razas caballares. DIEFLOTH (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aliment. racional de los Animales domésticos. GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	En premsa.
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Apicultura. HOMMEL (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Sericicultura. VIEIL (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum.	15,50 ptes.
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol.	16,50 ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum.	15,50 ptes.
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER. Dos volums.	39 ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum.	23 ptes.
Enfermedades de las Abejas. A. CAILLAS. Un volum.	6 ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL i VILÀ (M.). Un volum.	9 ptes.

ENGINYERIA RURAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum.	16,50 ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2. ^a ed.). Un vol.	13,50 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum.	15,50 ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum.	16,50 ptes.
Máquinas de cosechas. COUPAN (G.) Un volum.	En premsa.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificación. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Lecheria. MARTÍN (C.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Las Conservas de Legumbres (<i>Carnes, productos del corral y de la lecheria</i>). ROLET. Un volum.	15,50 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum.	16,50 ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum.	19,50 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidreria. WARCOLLIER (G.). Un volum.	17,50 ptes.
Destileria agrícola e industrial. BOULLANGER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum.	15,50 ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET. Un volum.	11 ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum.	9 ptes.
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.
Legislación agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RURAL

Economía rural. JOUZIER (E.). Un volum.	16,50 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum.	17,50 ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum.	15,50 ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	7 ptes.

VINYATERS:

LES PREMSES CONTINUES

COLIN

Són les millors fins avui. No deixen solatges, quedant el vi sense aspror.

Primer Premi i Medalla d'Or en el Concurs de Premses a Alcàssar de Sant Joan

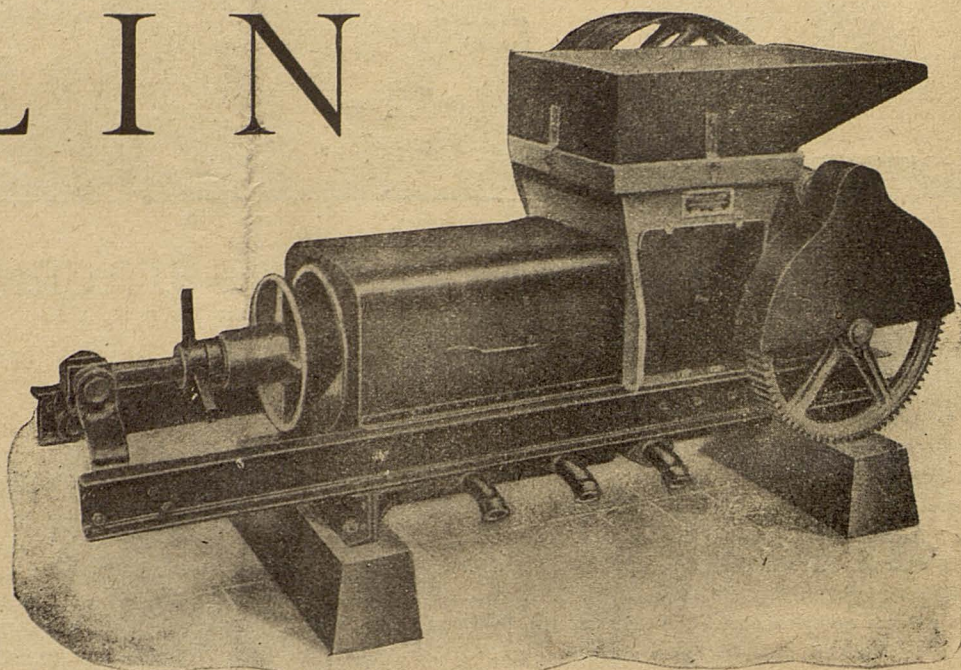
■ ■ ■

Material de Verema

Productes per a l'Elaboració

■ ■ ■

DEMANEU DETALLS I CÀTÀLEGS

VICENTS VILA CLOSA

PASSEIG DE GRACIA, 88
Tel. 72095-Dir. Teleg. KEDEVILA

Barcelona

PER AL MILLORAMENT DE LES VOSTRES GALLINES, COMPREU A

GRANJA AVICOLA PRAT

ESPECIALITZADA EN LA VENDA DE

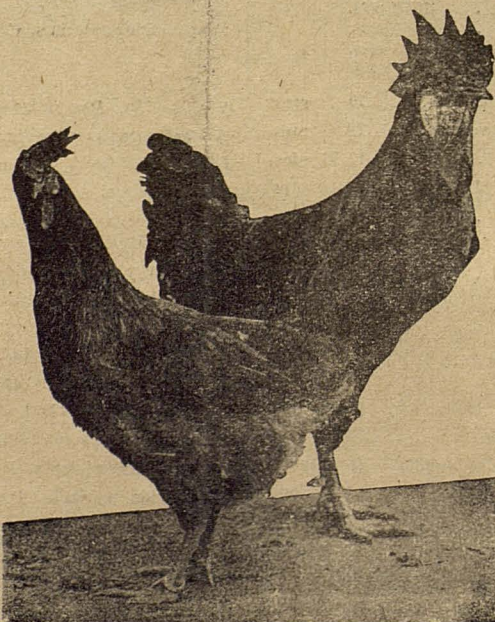
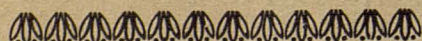
POLLETS seleccionats i POLLETES seleccionades, de tres mesos

De les quals prenem encàrrecs per als mesos de Juny, Juliol i Agost. Deu anys de constant selecció amb el niu trampa ens permet considerar la nostra raça de

Gallines PRAT

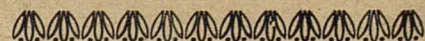
al nivell de la millor raça estrangera. - Aquesta Granja és i ha estat proveïdora de les més famoses Granjes que es dediquen a la RAÇA PRAT ROSSA

Des de 1926, ha obtingut la nostra Granja les millors recompenses en totes quantes Exposicions ha concorregut. Actualment posseeix els

Campionats de Races nacionals

obtinguts a Madrid, París i Barcelona

Lot campió de races nacionals. Exposició Nacional, Madrid

Demaneu avui mateix catàleg il·lustrat de la Granja i el rebreu gratuïtament

Direcció postal: Granja Avícola Prat - J. Colominas i Vergés

PRAT DE LLOBREGAT (Prov. de Barcelona)